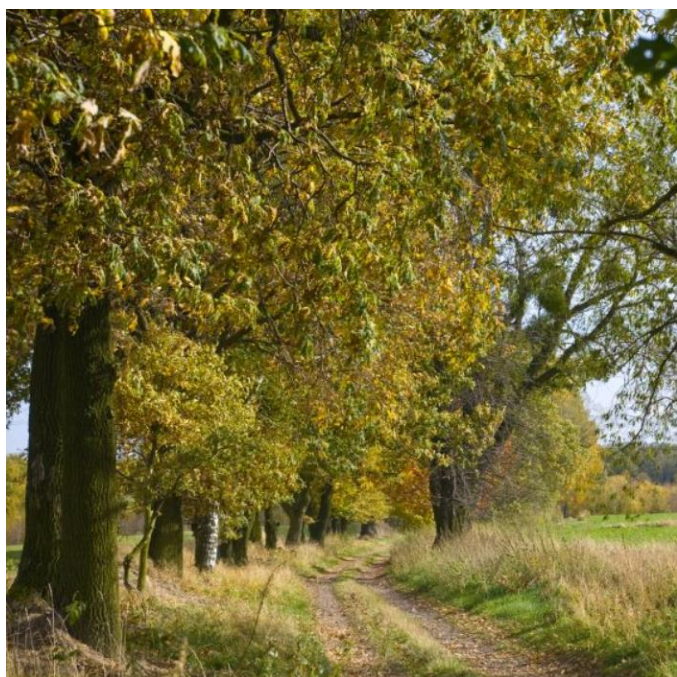

DIAGNOZA ZJAWISK
SPOŁECZ-YCH ORAZ
GOSPODARCZYCH,
ŚRODOWISKOWYCH,
PRZESTRZENNO-
FUNKCJONALNYCH LUB
TECHNICZNYCH NA TERENIE
GMINY KORNOWAC

Gmina Kornowac
ul. Raciborska 48
44-285 Kornowac

Spis treści

1. Streszczenie	4
2. Diagnoza zjawisk kryzysowych	4
2.1. Ogólna charakterystyka Gminy Kornowac	4
2.2. Obszar społeczny	9
2.2.1. Demografia	9
2.2.2. Pomoc społeczna	13
Ustawa o pomocy społecznej.....	13
Świadczenia rodzinne	15
Wsparcie alimentacyjne.....	18
Niepełnosprawność	19
Usługi opiekuńcze	19
2.2.3. Alkoholizm	20
2.2.4. Bezrobocie	20
2.2.5. Uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym	21
2.2.6. Przestępczość.....	25
2.3. Obszar gospodarczy	29
2.4. Obszar środowiskowy	34
Opis stanu środowiska naturalnego.....	34
Obiekty i tereny chronione	35
2.5. Obszar techniczny Infrastruktura	38
Infrastruktura mieszkaniowa	38
Komunikacja – układ drogowy	40
Komunikacja – układ kolejowy	41
Komunikacja rowerowa	41
2.6. Obszar przestrzenno - funkcjonalny.....	41
Zaopatrzenie w wodę.....	41
Opis przestrzenny gminy.....	42
Odprowadzenie i unieszkodliwienie ścieków	43
Struktura funkcjonalna gminy	43
Kanalizacja deszczowa	44
Elektroenergetyka.....	44
Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.....	44

Telekomunikacja	45
Gospodarka odpadami.....	45
Stan prawny gruntów.....	45
Jakość życia mieszkańców.....	45
Zaopatrzenie w ciepło i gaz.....	47
Analiza wskaźnikowa obszaru przestrzenno – funkcjonalnego Gminy Kornowac.....	48
2.12. Podsumowanie ankietyzacji.....	52
3. Wnioski z przeprowadzonej analizy danych.....	57
4. Metodologia	60
5. Delimitacja obszarów zdegradowanych.....	63
6. Delimitacja obszarów objętych rewitalizacją	69
6.1. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac”	70
6.2. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów”	74
6.3. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Pogrzebień”	78
6.4. Podsumowanie	81

---

1. Streszczenie

Gmina Kornowac położona jest na Wyżynie Śląskiej, w zachodniej części Płaskowyżu Rybnickiego. Jej obszar zajmuje powierzchnię 26,3 km², z czego użytki rolne zajmują powierzchnię 2035 ha, na lasy przypada prawie 10% powierzchni gminy. Liczba mieszkańców wynosi obecnie 4997 osób (osoby zameldowane – stan na 31.12.2023 r.). w skład gminy wchodzi 5 sołectw: Kornowac, Kobyla, Łańce, Pogrzebień, Rzuchów. Gmina Kornowac od północy graniczy z Gminą Lyski, od południa z Gminą Lubomia, od zachodu z Raciborzem, z Pszowem i Rydułtówami od wschodu. Gmina Kornowac posiada korzystne położenie komunikacyjne. Jej tereny układają się wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 935 na trasie Racibórz - Rybnik - Pszczyna. w odległości ok. 30 km od Gminy przebiega autostrada A1. Gmina zlokalizowana jest w odległości ok. 18 km od przejścia granicznego z Republiką Czeską.

Liczba ludności przyjmuje trend wzrostowy. Zdecydowanie największą grupą wiekową na terenie Gminy są osoby w wieku 70+, co jest zjawiskiem niekorzystnym. Niekorzystnym zjawiskiem które w przyszłości może wpłynąć na depopulację Gminy jest stosunkowo niewielka liczba osób w wieku 0-24, która jest mniej liczebna w stosunku do grupy wiekowej 25-45 lat. Ratunkiem dla Gminy mogą być nowi mieszkańcy, którzy będą migrować z terenu miast województwa śląskiego.

Przeprowadzona analiza danych pozwoliła na określenie następujących problemów, które występują na terenie Gminy Kornowac:

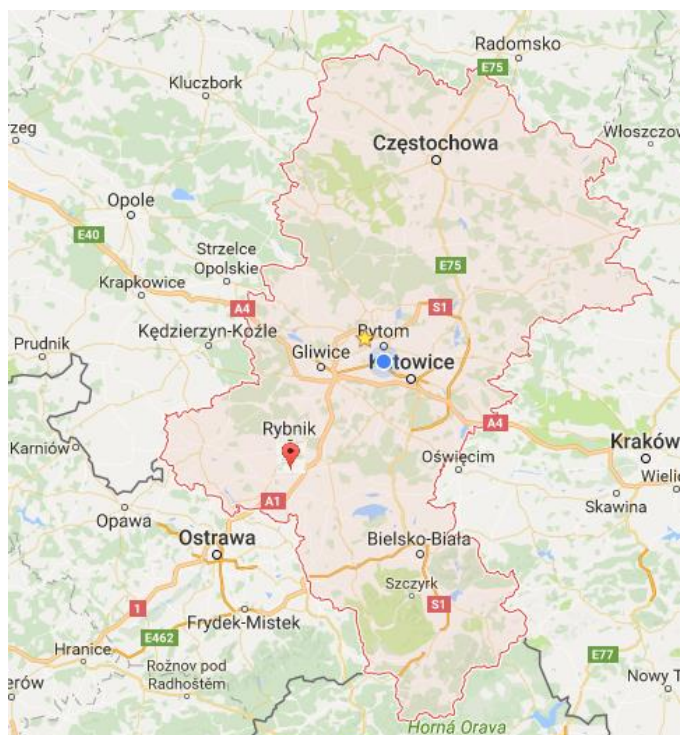
- starzejące się społeczeństwo,
- niski poziom uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym,
- niski wskaźnik przedsiębiorczości w stosunku do województwa i kraju,
- emisja liniowa i tzw. „niska emisja”, niedostateczne wykorzystanie OZE,
- niewystarczająca dostępność do sieci kanalizacyjnej, zły stan części dróg gminnych,
- duża ilość terenów wymagających zagospodarowania lub zmiany przeznaczenia,
- remont, modernizacja infrastruktury obiektów publicznych, brak opieki instytucjonalnej nad dziećmi do lat trzech.

2. Diagnoza zjawisk kryzysowych

2.1. Ogólna charakterystyka Gminy Kornowac

Gmina Kornowac położona jest na Wyżynie Śląskiej, w zachodniej części Płaskowyżu Rybnickiego. Jej obszar zajmuje powierzchnię 26,3 km², z czego użytki rolne zajmują powierzchnię 2035 ha, na lasy przypada prawie 10% powierzchni gminy. Liczba mieszkańców wynosi obecnie 5 139 osób (osoby zameldowane). w skład gminy wchodzi 5 sołectw: Kornowac, Kobyla, Łańce, Pogrzebień, Rzuchów. Gmina Kornowac od północy graniczy z Gminą Lyski, od południa z Gminą Lubomia, od zachodu z Raciborzem, z Pszowem i Rydułtówami od wschodu. Gmina Kornowac posiada korzystne położenie komunikacyjne. Jej tereny układają się wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 935 na trasie Racibórz - Rybnik - Pszczyna. w odległości ok. 30 km od Gminy przebiega autostrada A1. Gmina zlokalizowana jest w odległości ok. 18 km od przejścia granicznego z Republiką Czeską.

Mapa 1 Lokalizacja Gminy Kornowac na tle województwa śląskiego

- Lokalizacja Gminy

Źródło: Google Maps

Gmina Kornowac powstała 1 stycznia 1973 r. w jej skład weszło wtedy 7 sołectw: Kornowac, Pogrzebień, Rzuchów, Łańce, Kobyla, Brzezina/Odrą i Pstrążna. w czerwcu 1976 r. z gminy wyłączono sołectwo Brzezina, które zostało przyłączone do Raciborza. Od 1 lutego 1977 r. Gminę Kornowac połączono z Gminą Lyski. Na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19.12.1992 r. utworzono ponownie Gminę Kornowac, która zaczęła działać od 01.01.1993 r. Obecnie w jej skład wchodzi 5 sołectw: Kornowac, Kobyla, Łańce, Pogrzebień i Rzuchów których opis przedstawiono poniżej:

Kobyla

Miejscowość położona jest 2 kilometry na północny zachód od Kornowaca, wysoko nad doliną Odry, dochodząca w niektórych miejscach do 100 metrów o przepięknym malowniczym położeniu. w Kobylu można oglądać panoramę miasta Raciborza i okolic położonych na zachód i północ od miasta, ze wzgórzami łubowickimi oraz Górą Św. Anny. Przez wieś przepływa potok Bodek oraz kilka mniejszych cieków wodnych. Nazwa miejscowości wywodzi się według podania od książęcej stadniny wypasającej konie na tutejszych łąkach. Wzmiankowana po raz pierwszy pod nazwą Cobela w 1272 roku w wykazie kasztelanii raciborskiej. w 1612 roku miasto Racibórz, zgodnie z nadanym mu urbarzem piwnym, miało prawo wyłącznego wyszynku swojego piwa w karczmie w Kobylu. Wojska Jana III Sobieskiego idącego na odsiecz Wiednia miały obozować między Kobylą a Budzinem. Kościół pw. Niepokalanego Serca Maryi znajdujący się w Kobylu ma jedną nawę, z wieżą w części przedniej, pokrytą płaskim dachem z baniastym hełmem. Budowę świątyni rozpoczęto w 1935 roku, natomiast poświęcenia dokonano w 1940 roku. Cmentarz parafialny ulokowany jest przy ul. Kościelnej. Na nekropolii znajduje się pomnik ku czci poległych w walkach wyzwoleniczych podczas powstań śląskich oraz w obozach koncentracyjnych,

a także grób w którym są pochowani żołnierze niemieccy, którzy zginęli na tym terenie podczas II Wojny Światowej.

Mapa 2 Położenie sołectwa w gminie Kornowac

Źródło: <http://kornowac.pl/cms/18750/kobyla>

Kornowac

Miejscowość jest położona wysoko nad doliną Odry, dochodząca w niektórych miejscach do 100 metrów w terenie pagórkowatym. Nazwa miejscowości, według podania wywodzi się z imiona Garno i Vac - braci, którzy tutaj osiedlili się lub od słowa koronaciec - czyli w kształcie korony. Wzmiankowana około roku 1300. w 1308 roku jako Coronovatz oraz Wurndorf nadana przez księcia Leszka w posiadanie dziedziczne klasztorowi dominikanek w Raciborzu.

Charakterystyczne zabytkowe budowle to:

- Budynek wzniesiony w 1902 r. z przeznaczeniem na szkołę i jako szkoła funkcjonował do 1970 r. Później w budynku mieściła się świetlica i przedszkole. w 1993 r. budynek zaadoptowany na siedzibę Urzędu Gminy Kornowac;
- Kapliczka św. Jana, zwana Świyntyon - pochodzi z XIX wieku murowana w stylu neogotyckim z wieżyczką zakończoną iglicą w kształcie ostrosłupa, przedsionek z ostrołukowo zamkniętym wejściem, w środku znajduje się figura św. Jana Nepomucena.

Mapa 3 Położenie sołectwa w gminie Kornowac

Źródło: <http://kornowac.pl/cms/18751/kornowac>

Łańce

Miejscowość jest położona na terenie wyniesionym około 100 m ponad dolinę Odry. Nazwa miejscowości wywodzi się od łanu - miary obszaru ziemi nadawanej osadnikowi, który płacił czynsz. Wioska wzmiankowana w 1454 i 1479 roku jako Lanczuow. w końcu XVII wieku właścicielem wsi został Jan Fryderyk Kotuliński, który zapisał klasztorowi ojców Franciszkanów znaczne fundacje i zobowiązał swoich potomków oraz przyszłych właścicieli do rocznych danin na rzecz wspólnoty zakonnej.

Zabytki - kapliczka - domkowa, zbudowana na początku XIX wieku na planie prostokąta z dwuspadowym dachem, z wieżyczką nakrytą stożkowym dachem zwieńczonym krzyżykiem.

Mapa 4 Położenie sołectwa w gminie Kornowac

Źródło: <http://kornowac.pl/cms/18752/lance>

Pogrzebień

Pogrzebień (niem. Pogrzebin) – w latach 1945–54 siedziba gminy Pogrzebień. Miejscowość jest położona wysoko nad doliną rzeki Odry, dochodząca w niektórych miejscach do 100 metrów, o malowniczym położeniu, z wieloma punktami widokowymi: panoramą doliny Odry z pocysterskimi stawami Wielikąt, na tle wyłaniającego się Beskidu Śląskiego z Łysą Górą po jednej stronie, a po drugiej stronie Górami Opawskimi. Od 1313 roku wieś należała do klasztoru dominikanek jako wiano księżnej Ofki. w 1800 r. dobra nabył Jan Nepomucen Larisch, ojciec Luizy, która wyszła za mąż za Josepha von Eichendorffa, a w 1882 roku dobra nabył Artur von Baildon.

Najważniejszym zabytkiem jest **pałac w Pogrzebieniu**, który należał do rodziny Larishów, a w 1882 roku Artur von Baildon zakupił ten obiekt dla swojego jedyne syna, pałac stał się posiadłością rodziny von Baildon. w latach 1885 – 1887 pałac został przebudowany. w 1930 roku posiadłość przejął zakon Salezjanów. w latach II Wojny Światowej w pałacu na krótko utworzono obóz przejściowy dla reemigrantów niemieckich z Besarabii oraz Bukowiny. Następnie utworzono obóz dla ludności polskiej – Polenlager 82, który z kolei stał się obozem dla dzieci, tzw. Kinderlager. Obecnie w pałacu jest klasztor siostr Salezjanek, które nabyły go w 1946 r.

Kościół pw. św. Bartłomieja. Wybudowany w 1851 roku, w stylu neoromańskim, ale prawdopodobnie swoimi początkami sięga XIV wieku, przebudowany w latach 1955 - 1960, przed wejściem znajduje się sarkofag z ciałem Służebniczki Bożej Siostry Laury Meozzi.

Kapliczka Świątyni Jon zbudowana w 1930 roku na planie sześciokąta foremne, jest drewniana, polichromowana. Drzwi i okna są zamknięte ostrołukowo i przeszklone, a dach jest sześciopołaciowy, dzwonowy, podbity blachą i zwieńczony kulą z krzyżem. Wewnątrz znajduje się polichromowana rzeźba św. Jana Nepomucena z XVIII wieku oraz tabliczka erekcyjna dawnego fundatora kapliczki – Halacza.

Mapa 5 Położenie sołectwa w gminie Kornowac

Źródło: <http://kornowac.pl/cms/18753/pogrzebien>

Rzuchów

Miejscowość Rzuchów jest położona wysoko nad doliną Odry, w przepięknym malowniczym otoczeniu lasów i stawów. Wioska wzmiankowana w 1479 roku jako własność rodu Rzuchowskich. W 1603 roku była w rękach Jana Szeligi, a jeden z jego potomków – Wacław Scheliga – był kanclerzem cesarskim. Od końca XVII wieku miejscowość przechodziła z rąk do rąk, a jej właścicielami byli m.in. Albert von Troppau, Gustaw Schön oraz Heinrich Himmel Franiczek.

Najważniejszym zabytkiem Rzuchowa jest **pałac, zbudowany w latach osiemdziesiątych XIX wieku przez Heinricha Himmla**, który był jego pierwszym właścicielem, po nim przejął go Joachim von Klützw. Po II wojnie światowej został zniszczony, a jego odnowy dokonało Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, bowiem do 1995 roku był siedzibą państwowego domu dziecka. Obecnie znajduje się w rękach kolejnego właściciela prywatnego i stopniowo podlega renowacji. Pałac otoczony parkiem z licznym drzewostanem oraz jedynym w gminie pomnikiem przyrody – dębem szypułkowym liczącym około 250 lat.

Oprócz pałacu w miejscowości można zobaczyć kapliczkę św. Jana Nepomucena oraz Kościół pw. św. Krzysztofa. Został zbudowany staraniem proboszcza Krzysztofa Spyry z ofiar mieszkańców parafii Pstrążna. Poświęcony 9.06.1998 Przez Arcybiskupa Damiana Zimonia.

Miejsca pamięci: kapliczka przy wejściu do parku – upamiętnia Wincentego Kocura, Alfonsa Strączka i Romana Prefeta poległych w walkach o wyzwolenie ziemi śląskiej w III powstaniu śląskim.

Mapa 6 Położenie sołectwa w gminie Kornowac

Źródło: <http://kornowac.pl/cms/18754/rzuchow>

2.2 Obszar społeczny

2.2.1. Demografia

Poniżej przedstawiono dane dotyczące ludności Gminy Kornowac:

Tabela 1 Dane dotyczące ludności Gminy Kornowac

Jednostka miary	2010	2015	2020	2021	2022
<i>osoba</i>	4 940	5 139	5 161	5 114	5 108
<i>mężczyźni</i>	2 432	2 529	2 533	2 520	2 522
<i>kobiety</i>	2 508	2 610	2 628	2 594	2 586

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Według danych GUS na koniec 2022 roku Gminę Kornowac zamieszkiwało łącznie 5 108 osób w tym 2522 mężczyzn i 2586 kobiet co stanowiło odpowiednio 49,4% i 50,6%. Liczba ludności na terenie Gminy systematycznie rośnie (trend rosnący w okresie od 2010 roku) co jest sprzeczne z trendami demograficznymi województwa śląskiego i Polski ogółem. Wzrost liczby ludności związany jest z przenoszeniem się mieszkańców z terenów miejskich na tereny wiejskie, jednakże w ostatnich dwóch latach nieznacznie zmniejszyła się liczba mieszkańców.

Zgodnie z dokumentem „Strategia Rozwoju Gminy Kornowac do 2030 roku” Gmina Kornowac charakteryzuje się korzystnymi uwarunkowaniami demograficznymi. Jest to jedna z najbardziej zaludnionych gmin powiatu raciborskiego o średniej gęstości zaludnienia przekraczającej średnią krajową (na 1km² przypada 197 mieszkańców. Gęstość zaludnienia w Polsce wynosi 123 osoby/km²). Pomimo iż obecnie notowany jest ujemny przyrost naturalny, może to być chwilowa tendencja spadkowa będąca efektem wysokiej śmiertelności w wyniku pandemii COVID-19 (jeszcze w 2019 miał miejsce dodatni przyrost naturalny). Co istotne, w gminie obserwuje się stopniowy przyrost liczby mieszkańców, wynikający m.in. z dużej liczby zarejestrowanych zameldowań w porównaniu do liczby wymeldowań – jest to gmina o najwyższym saldzie migracji w powiecie raciborskim (+46 osób). Struktura demograficzna w podziale na płeć cechuje się podobną liczbą kobiet i mężczyzn. Duża liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby osób młodych wskazuje na stopniowo starzejące się społeczeństwo.

Ze wzrostem ludności związany jest wzrost gęstości zaludnienia. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane:

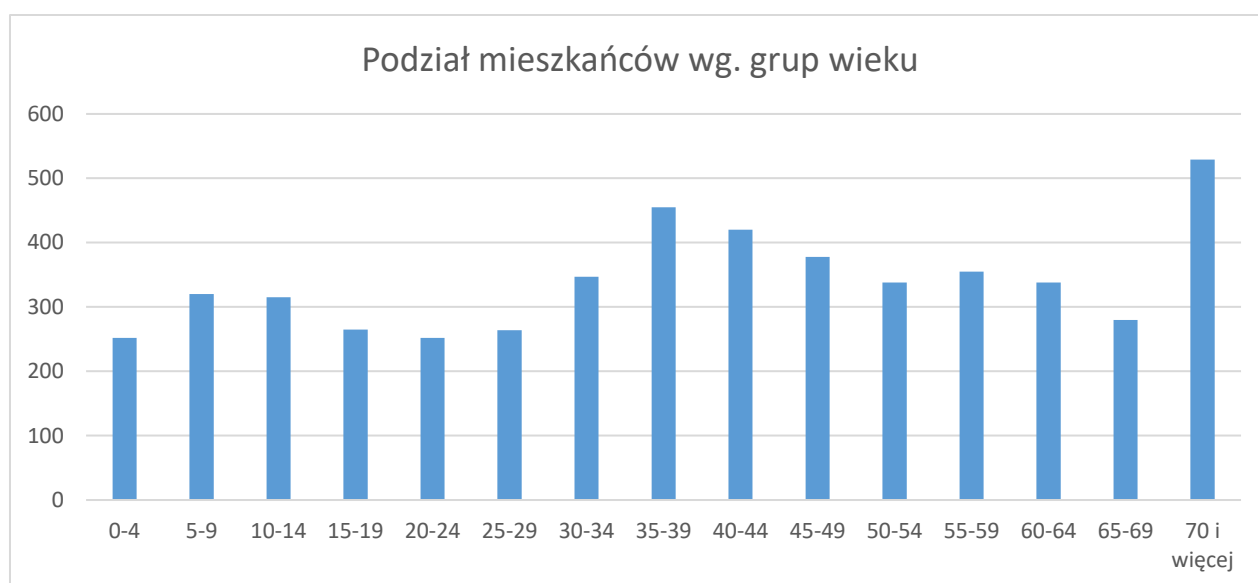
Tabela 2 Dane dotyczące gęstości zaludnienia

Jednostka miary	2010	2015	2020	2021	2022	2023
<i>Osoba - ludność na 1 km²</i>	188,5	196,1	197,0	195,2	195,0	-
<i>Osoba - zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców</i>	19,8	17,0	1,2	-9,1	-1,2	-

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Poniżej przedstawiono podział ludności wg. grup wieku na terenie Gminy Kornowac:

Wykres 1 Podział ludności wg. grup wieku

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Zdecydowanie największą grupą wiekową na terenie Gminy są osoby w wieku 70+, co jest zjawiskiem niekorzystnym. Niekorzystnym zjawiskiem które w przyszłości może wpłynąć na depopulację Gminy jest stosunkowo niewielka liczba osób w wieku 0-24, która jest mniej liczebna w stosunku do grupy wiekowej 25-45 lat. Ratunkiem dla Gminy mogą być nowi mieszkańcy, którzy będą migrować z terenu miast województwa śląskiego.

W oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego poniżej przedstawiono prognozy liczby ludności do roku 2030 na terenie Gminy Kornowac. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane:

Tabela 3 Prognoza liczby mieszkańców Gminy Kornowac do roku 2030.

Wiek	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Zmiana (%)
Ogółem	5 324	5 341	5 358	5 374	5 390	5 406	5 424	1,88%
<i>przedprodukcyjny</i>	1 044	1 053	1 038	1 023	1 004	1 010	994	-4,79%
<i>produkcyjny</i>	3 228	3 214	3 224	3 233	3 253	3 245	3 264	1,12%
<i>mobilny</i>	1 954	1 924	1 907	1 901	1 900	1 863	1 855	-5,07%
<i>niemobilny</i>	1 274	1 290	1 317	1 332	1 353	1 382	1 409	10,60%
<i>poprodukcyjny</i>	1 052	1 074	1 096	1 118	1 133	1 151	1 166	10,84%
0-14	853	839	847	828	806	797	781	-8,44%
15-59	3 260	3 277	3 256	3 265	3 286	3 292	3 295	1,07%
60+	1 211	1 225	1 255	1 281	1 298	1 317	1 348	11,31%
15-64	3 603	3 611	3 600	3 621	3 633	3 639	3 657	1,50%
65+	868	891	911	925	951	970	986	13,59%
80+	213	201	193	190	190	209	219	2,82%

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Przedstawione powyżej dane dotyczące prognozy liczby mieszkańców cechują się tendencją wzrostową. Według przyjętego scenariusza szacuje się, że liczba mieszkańców do końca 2030 roku wzrośnie o ok. 1,88%. Pozytywnym zjawiskiem jest udział mieszkańców w wieku produkcyjnych (+1,12%), niekorzystnym zjawiskiem jest wzrost o 10,60% mieszkańców w grupie osób niemobilnych. Niekorzystny jest również wzrost liczby mieszkańców w grupach wiekowych 60+ (+ 11,31%), 65+ (+13,59%) oraz 80+ (wzrost o 2,82%) oraz spadek liczby mieszkańców w grupie wiekowej 0-14 (-8,44%).

Na potrzeby opracowania diagnozy i wyznaczenia obszarów kryzysowych dokonano podziału Gminy na następujące obszary:

Tabela 4 Podział Gminy na obszary – liczba mieszkańców zamieszkujących poszczególne sołectwa

Kategoria danych	Liczba osób zameldowanych na pobyt stały		
Rok	2021	2022	2023
Razem	4989	4975	4997
<i>Kobyła [0216332]</i>	1144	1145	1150
<i>Kornowac [0216349]</i>	870	856	858
<i>Łańce [0216409]</i>	628	623	631
<i>Pogrzebień [0216444]</i>	1281	1286	1281
<i>Rzuchów [0216504]</i>	1066	1065	1077

Tabela 5 Procentowy udział mieszkańców gminy

Kategoria danych	Podział mieszkańców na sołectwa	
Rok	2023	2023
Razem	4997	100,00%
<i>Kobyła [0216332]</i>	1150	23,01%
<i>Kornowac [0216349]</i>	858	17,17%
<i>Łańce [0216409]</i>	631	12,63%
<i>Pogrzebień [0216444]</i>	1281	25,64%
<i>Rzuchów [0216504]</i>	1077	21,55%

Źródło: Gmina Kornowac

Przedstawiony powyżej podział jest tożsamy z podziałem gminy na sołectwa. Pod względem ilościowym największą grupą mieszkańców charakteryzuje się sołectwo „Pogrzebień” które zamieszkiwane jest przez 25,64% mieszkańców gminy.

Poszczególne sołectwa na które została podzielona Gmina Kornowac charakteryzują się następującą powierzchnią:

Tabela 6 Powierzchnia poszczególnych obszarów Gminy

Miejscowość	Powierzchnia (ha)	%
<i>Kobyła</i>	448	17,10%
<i>Kornowac</i>	483	18,44%

Łańce	554	21,15%
Pogrzebień	443	16,91%
Rzuchów	692	26,41%
RAZEM	2620	100,00%

Źródło: Gmina Kornowac

Pod względem powierzchni największym obszarem jest sołectwo „Rzuchów” które zajmuje 26,41% powierzchni całej gminy.

2.2.2. Pomoc społeczna

Na obszarze gminy funkcjonuje Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS), będący jednostką organizacyjną gminy powołaną do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. Terenem działania Ośrodka jest obszar Gminy Kornowac.

Podstawowym celem i zadaniem Ośrodka jest udzielanie pomocy społecznej mającej na celu umożliwianie rodzinom i osobom przezwyciężenie trudności życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadającym godności człowieka, wspieranie osób i rodzin podlegających wykluczeniu społecznemu i znajdujących się w trudnej sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Ustawa o pomocy społecznej

Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby osób, którym udzielane jest wsparcie na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Na potrzeby oceny sytuacji społecznej (wsparcie na podstawie ustawy o pomocy społecznej) w poszczególnych sołectwach przyjęto następujący wskaźnik: Wskaźnik 1 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) a 100 mieszkańców.

Tabela 7 Wskaźnik 1 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) a 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Pomoc społeczna		
		2021	2022	2023
Razem	4997	7,07	6,58	7,16
Kobyła [0216332]	1150	0,87	0,78	1,13
Kornowac [0216349]	858	1,05	1,75	1,05
Łańce [0216409]	631	2,22	0,63	0,79
Pogrzebień [0216444]	1281	0,70	1,56	1,41
Rzuchów [0216504]	1077	2,23	1,86	2,79
Średnia		1,41	1,32	1,43

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

Powyższe dane w okresie 2021 - 2023 wskazują na niewielki wzrost ilości mieszkańców którym udzielane jest wsparcie. Wzrost w okresie 2021 - 2023 wyniósł ok. 12 %. Najwięcej osób objętych wsparciem zamieszkiwało na terenie sołectwa Rzuchów.

Wsparciem powyżej średniej gminnej cechowało się sołectwo Rzuchów.

Poniżej przedstawiono dane statystyczne dotyczące grup wiekowych korzystających z pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej:

Tabela 8 Dane dotyczące liczby osób, którym udzielane jest wsparcie na podstawie ustawy o pomocy społecznej – osoby powyżej 25 roku życia - w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Do 25 lat		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	1,62	1,78	0,65
Kobyła [0216332]	1150	0,35	0,00	0,00
Kornowac [0216349]	858	0,35	0,35	0,12
Łańce [0216409]	631	0,32	0,16	0,16
Pogrzebień [0216444]	1281	0,23	0,62	0,00
Rzuchów [0216504]	1077	0,37	0,65	0,37
Średnia		0,32	0,36	0,13

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

W okresie 2021 – 2023 liczba osób w grupie wiekowej do 25 roku życia korzystająca z pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej spadła z 16 do 6 osób. Najwięcej osób w analizowanej grupie wiekowej zamieszkiwało sołectwo Rzuchów. Największym udziałem w przeliczeniu na 100 mieszkańców korzystających z pomocy cechowało się sołectwo Łańce i Rzuchów (przekroczenie średniej w ujęciu całej gminy).

Tabela 9 Dane dotyczące liczby osób, którym udzielane jest wsparcie na podstawie ustawy o pomocy społecznej – osoby w grupie wiekowej 60+ - w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Kategoria danych	Liczba mieszk.	60 plus		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	1,35	1,41	1,17
Kobyła [0216332]	1150	0,17	0,17	0,17
Kornowac [0216349]	858	0,00	0,23	0,12
Łańce [0216409]	631	0,48	0,32	0,00
Pogrzebień [0216444]	1281	0,23	0,31	0,23
Rzuchów [0216504]	1077	0,46	0,37	0,65
Średnia		0,27	0,28	0,23

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

W okresie 2021 – 2023 liczba osób w grupie wiekowej 60 plus roku życia korzystająca z pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej nie zmieniła się (13 osób), co w obliczu starzejącego się społeczeństwa jest zjawiskiem pozytywnym. Najwięcej osób w analizowanej grupie wiekowej zamieszkiwało sołectwo Rzuchów. Największym udziałem w przeliczeniu na 100 mieszkańców korzystających z pomocy cechowało się również sołectwo Rzuchów (przekroczenie średniej w ujęciu całej gminy).

W chwili obecnej na terenie gminy usługi społeczne są niedostatecznie rozwinięte (Gmina Kornowac oczekuje na rozstrzygnięcie naboru w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 Priorytet FESL.07.00-Fundusze Europejskie dla społeczeństwa dla Działania: FESL.07.04-Usługi społeczne. Wniosek ten zawiera koncepcję utworzenia Klubu seniora wraz zwiększeniem oferty usług społecznych w gminie.)

Złożony wniosek jest odpowiedzią na konieczność realizacji działań nakierowanych na wzrost ilości i zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie usług społecznych. Usługi opiekuńcze w tym usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania nie są świadczone w dostatecznym stopniu. Funkcjonuje wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego.

Tabela 10 Dane dotyczące liczby osób, którym udzielane jest wsparcie na podstawie ustawy o pomocy społecznej –osoby samotnie wychowujące dziecko - w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Samotnie wychowujący – pomoc społeczna		
		2021	2022	2023
Razem	4997	0,34	0,55	0,80
Kobyła [0216332]	1150	0,00	0,00	0,00
Kornowac [0216349]	858	0,00	0,12	0,12
Łańce [0216409]	631	0,16	0,00	0,16
Pogrzebień [0216444]	1281	0,00	0,16	0,16
Rzuchów [0216504]	1077	0,19	0,28	0,37
Średnia		0,07	0,11	0,16

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

W okresie 2021 – 2023 liczba osób samotnie wychowująca dzieci korzystająca z pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej wzrosła z 3 do 8 osób, co jest zjawiskiem negatywnym. Najwięcej osób w analizowanej grupie wiekowej zamieszkiwało sołectwo Rzuchów. Największym udziałem w przeliczeniu na 100 mieszkańców korzystających z pomocy cechowało się również sołectwo Rzuchów (przekroczenie średniej w ujęciu całej gminy).

Świadczenia rodzinne

Przeanalizowane dane za okres 2021 - 2023 wskazują na spadek ilości osób, którym udzielono wsparcia w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane statystyczne:

Tabela 11 Liczba osób którym udzielano wsparcia na podst. ustawy o świadczeniach rodzinnych – zasiłek rodzinny na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Zasiłek rodzinny		
		2021	2022	2023
Razem	4997	8,31	7,44	4,56
Kobyła [0216332]	1150	1,22	0,78	0,52

Kornowac [0216349]	858	1,52	1,75	1,63
Łańce [0216409]	631	2,22	1,27	0,79
Pogrzebień [0216444]	1281	1,87	1,87	0,78
Rzuchów [0216504]	1077	1,49	1,76	0,84
Średnia		1,66	1,49	0,91

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

W okresie 2021 – 2023 liczba korzystających zmniejszyła się z 81 do 44 co oznacza poprawę sytuacji w analizowanym zakresie udzielenia pomocy – spadek ilości udzielanych świadczeń wyniósł ok. 45%. Największym wsparciem w przeliczeniu na 100 mieszkańców (dane za 2023 rok) cechowało się sołectwo Kornowac, które przekroczyło średnią wartość w ujęciu całej gminy.

Tabela 12 Liczba osób którym udzielano wsparcia na podst. ustawy o świadczeniach rodzinnych – świadczenia rodzicielskie

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Świadczenie rodzicielskie		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	1.61	1.39	1.19
Kobyła [0216332]	1150	0.35	0.26	0.26
Kornowac [0216349]	858	0.12	0.23	0.35
Łańce [0216409]	631	0.32	0.32	0.00
Pogrzebień [0216444]	1281	0.55	0.39	0.39
Rzuchów [0216504]	1077	0.28	0.19	0.19
Średnia		0.32	0.28	0.24

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

W okresie 2021 – 2023 liczba korzystających zmniejszyła się z 17 do 13 co oznacza poprawę sytuacji w analizowanym zakresie udzielenia pomocy – spadek ilości udzielanych świadczeń wyniósł ok. 24%. Największym wsparciem w przeliczeniu na 100 mieszkańców (dane za 2023 rok) cechowało się sołectwo Kornowac i Pogrzebień, które przekroczyło średnią wartość w ujęciu całej gminy.

Tabela 13 Liczba osób którym udzielano wsparcia na podst. ustawy o świadczeniach rodzinnych – świadczenia pielęgnacyjne

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Świadczenie pielęgnacyjne		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	2,34	0,87	1,47
Kobyła [0216332]	1150	0,43	0,26	0,35
Kornowac [0216349]	858	0,93	0,35	0,47

Łańce [0216409]	631	0,32	0,00	0,16
Pogrzebień [0216444]	1281	0,47	0,08	0,31
Rzuchów [0216504]	1077	0,19	0,19	0,19
Średnia		0,47	0,17	0,29

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

W okresie 2021 – 2023 liczba korzystających zmniejszyła się z 23 do 9 co oznacza poprawę sytuacji w analizowanym zakresie udzielenia pomocy – spadek ilości udzielanych świadczeń wyniósł ok. 35%. Największym wsparciem w przeliczeniu na 100 mieszkańców (dane za 2023 rok) cechowały się sołectwa Kornowac, Kobyla i Pogrzebień.

Tabela 14 Liczba osób którym udzielano wsparcia na podst. ustawy o świadczeniach rodzinnych –zasitek pielęgnacyjny

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Zasitek pielęgnacyjny		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	2,71	3,56	4,89
Kobyla [0216332]	1150	0,96	1,22	0,61
Kornowac [0216349]	858	0,47	0,70	1,28
Łańce [0216409]	631	0,63	0,63	0,63
Pogrzebień [0216444]	1281	0,47	0,55	1,25
Rzuchów [0216504]	1077	0,19	0,46	1,11
Średnia		0,54	0,71	0,98

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

W okresie 2021 – 2023 liczba korzystających zwiększyła się z 27 do 50 co oznacza pogorszenie sytuacji w analizowanym zakresie udzielenia pomocy – wzrost ilości udzielanych świadczeń wyniósł ok. 84%. Największym wsparciem w przeliczeniu na 100 mieszkańców (dane za 2023 rok) cechowało się sołectwo Kornowac, Pogrzebień i Rzuchów, które przekroczyły średnią wartość w ujęciu całej gminy.

Mając na celu określenie obszarów cechujących się problemami w sferze społecznej opracowano wskaźnik nr 2 pn. „Wskaźnik 2 Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) na 100 mieszkańców”, który mierzy pomoc udzielą w ramach ustawy i obejmuje następujące świadczenia w przeliczeniu na 100 mieszkańców każdego z sołectw:

- Zasitek rodzinny;
- Świadczenie rodzicielskie;
- Świadczenie pielęgnacyjne;
- Zasitek pielęgnacyjny;
- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Tabela 15 Liczba osób którym udzielano wsparcia na podst. ustawy o świadczeniach rodzinnych – liczba osoboświadceń

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba osoboświadceń		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	18,20	16,21	13,78
Kobyła [0216332]	1150	3,65	3,22	2,17
Kornowac [0216349]	858	3,50	3,73	4,31
Łańce [0216409]	631	4,60	2,85	1,74
Pogrzebień [0216444]	1281	4,14	3,43	3,04
Rzuchów [0216504]	1077	2,32	2,97	2,51
Średnia		3,64	3,24	2,76

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

Biorąc pod uwagę świadczenia udzielane na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców sołectwa największe wsparcie kierowane jest do mieszkańców sołectwa Kornowac oraz sołectwa Pogrzebień. w ujęciu całej gminy udzielane wsparcie w latach 2021 – 2023 spadło o około 22% co jest zjawiskiem pozytywnym. Spadło wsparcie w ramach każdego świadczenia za wyjątkiem świadczenia pielęgnacyjnego co jest związane ze starzeniem się społeczeństwa.

Wsparcie alimentacyjne

Mieszkańcom gminy udzielane jest również wsparcie alimentacyjne. w okresie 2021 – 2023 liczba osób którym udzielono wsparcia zwiększyła się nieznane bo z 15 do 18 osób. Najwięcej osób którym udzielono wsparcia zamieszkuje w sołectwie Kobyła (dane za 2023 rok). w przeliczeniu na 100 mieszkańców największe wsparcie udzielone zostało mieszkańcom sołectw Kobyła i Kornowac. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane statystyczne w ujęciu ilościowym jak i w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Tabela 16 Dane dotyczące liczby osób, którym udzielane jest wsparcie alimentacyjne

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Uprawnieni do alimentacji		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	1,41	1,30	1,71
Kobyła [0216332]	1150	0,61	0,26*	0,96
Kornowac [0216349]	858	0,12	0,35	0,35
Łańce [0216409]	631	0,16	0,16	0,16
Pogrzebień [0216444]	1281	0,16	0,16	0,16
Rzuchów [0216504]	1077	0,37	0,37	0,09
Średnia		0,28	0,26	0,34

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

*wartości zaokrąglone do dwóch miejsc po przecinku.

Niepełnosprawność

Analizując liczbę osób z niepełnosprawnościami, którym udzielane jest wsparcie można zauważyć, że w okresie 2021 - 2023 nastąpił wzrost liczebności omawianej grupy o ok. 33%, co jest zjawiskiem negatywnym. Największa liczba osób z niepełnosprawnościami zamieszkiwała sołectwo Rzuchów, natomiast w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób z niepełnosprawnościami zamieszkiwało sołectwo Łańce i Rzuchów. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane statystyczne.

Na potrzeby oceny sytuacji społecznej (ilość z niepełnosprawnościami) w poszczególnych sołectwach przyjęto następujący wskaźnik: Wskaźnik 3 (obszar społeczny) Liczba z niepełnosprawnościami na 100 mieszkańców.

Tabela 17 Wskaźnik 3 (obszar społeczny) Liczba z niepełnosprawnościami na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Niepełnosprawność		
		2021	2022	2023
Razem	4997	1,69	2,46	2,46
Kobyła [0216332]	1150	0,26	0,35	0,35
Kornowac [0216349]	858	0,00	0,35	0,23
Łańce [0216409]	631	0,16	0,63	0,63
Pogrzebień [0216444]	1281	0,16	0,39	0,31
Rzuchów [0216504]	1077	1,11	0,74	0,93
Średnia		0,34	0,49	0,49

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

Usługi opiekuńcze

Analizując dane dotyczące usług opiekuńczych świadczonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kornowacu w okresie od 2021 do 2023 można zauważyć, że liczba osób korzystających z pomocy spadła blisko o połowę. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych jest praktycznie taka sama w poszczególnych sołectwach. Najlepiej sytuacja przedstawia się w Kornowacu i Łańcach gdzie nie ma osób które potrzebują tego typu usług. Analizując dane w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających z usług opiekuńczych zamieszkuje kolejno w Rzuchowie, Pogrzebieniu i Kobyli.

Tabela 18 Wskaźnik 4 (obszar społeczny) Ilość osób korzystająca z usług opiekuńczych na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Usługi opiekuńcze		
		2021	2022	2023
Razem	4997	1,08	0,82	0,52
Kobyła [0216332]	1150	0,35	0,26	0,17
Kornowac [0216349]	858	0,00	0,00	0,00
Łańce [0216409]	631	0,32	0,16	0,00

Pogrzebień [0216444]	1281	0,23	0,31	0,16
Rzuchów [0216504]	1077	0,19	0,09	0,19
Średnia		0,22	0,16	0,10

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

2.2.3. Alkoholizm

Mając na celu określenie obszarów na terenie Gminy Kornowac, które cechują się współczynnikiem osób z problemem alkoholowym wykorzystano dane Gminnej Komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Kornowac.

Na potrzeby oceny sytuacji społecznej (ilość osób z problemem alkoholowym) w poszczególnych sołectwach przyjęto następujący wskaźnik: Wskaźnik 5 (obszar społeczny) Ilość spraw prowadzonych przez GKRPA na 100 mieszkańców.

Tabela 19 Wskaźnik 5 (obszar społeczny) Ilość spraw prowadzonych przez GKRPA na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość spraw prowadzonych przez GKRPA na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	1,11	0,79	0,60
Kobyła [0216332]	1150	0,09	0,17	0,00
Kornowac [0216349]	858	0,35	0,12	0,12
Łańce [0216409]	631	0,16	0,16	0,16
Pogrzebień [0216444]	1281	0,23	0,16	0,23
Rzuchów [0216504]	1077	0,28	0,19	0,09
Średnia		0,22	0,16	0,12

Źródło: Gminna Komisja ds. rozwiązywania problemów alkoholowych

Przedstawione dane statystyczne wskazują, że w analizowanym okresie 2021 – 2023 spadła liczba spraw prowadzonych przez GKRPA z 11 w roku 2021 do 6 w roku 2023 co stanowi spadek blisko o połowę. Jest to zjawisko pozytywne, jednakże należy pamiętać że dane nie obejmują wszystkich mieszkańców gminy z problemem alkoholowym.

Analiza danych wskazuje, że liczba osób z problemem alkoholowym w przeliczeniu na 100 mieszkańców przekroczone jest w stosunku do średniej gminnej na obszarze następujących sołectw:

- Łańce,
- Pogrzebień.

Wskaźnik najniższe wartości osiąga na terenie sołectwa Kobyła.

2.2.4. Bezrobocie

Na koniec 2023 roku stopa bezrobocia w powiecie raciborskim wynosiła 3,3%. w analogicznym okresie stopa bezrobocia w ujęciu województwa wynosiła 3,6% a w skali kraju 5,1%. Według stanu na 30.04.2024 w Gminie Kornowac bezrobotnych było 41 osób w tym 26 kobiet. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane dotyczące bezrobocia dla poszczególnych sołectw Gminy Kornowac:

Tabela 20 Liczba bezrobotnych w okresie 2021 – 2023

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba osób bezrobotnych		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	67	46	48
Kobyła [0216332]	1150	12	8	10
Kornowac [0216349]	858	14	11	6
Łańce [0216409]	631	12	7	8
Pogrzebień [0216444]	1281	12	7	10
Rzuchów [0216504]	1077	17	13	14

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych PUP Racibórz.

Na potrzeby oceny sytuacji społecznej (ilość osób bezrobotnych) w poszczególnych sołectwach przyjęto następujący wskaźnik: Wskaźnik nr 6 (obszar społeczny) Ilość osób bezrobotnych na 100 mieszkańców.

Tabela 21 Wskaźnik nr 6 (obszar społeczny) Ilość osób bezrobotnych na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba osób bezrobotnych		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	7,09	4,84	4,92
Kobyła [0216332]	1150	1,04	0,70	0,87
Kornowac [0216349]	858	1,63	1,28	0,70
Łańce [0216409]	631	1,90	1,11	1,27
Pogrzebień [0216444]	1281	0,94	0,55	0,78
Rzuchów [0216504]	1077	1,58	1,21	1,30
Średnia		1,42	0,97	0,98

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP Racibórz

Najwięcej osób bezrobotnych zamieszkiwało na koniec 2023 roku sołectwa Rzuchów (14 osób), Kobyła (10 osób), Pogrzebień (10 osób).

Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców przekroczone jest w stosunku do średniej gminnej na obszarze następujących sołectw:

- Łańce,
- Rzuchów

Wskaźnik najwyższe wartości osiąga na terenie sołectwa Rzuchów.

Wśród osób bezrobotnych 17 osób to osoby do 30 roku życia, 9 osób to osoby w grupie wiekowej 50+, 22 osoby należą do grupy wiekowej 31-49 lat.

2.2.5. Uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym

Na terenie Gminy Kornowac działają następujące organizacje:

- OSP Pogrzebień;
- OSP Rzuchów;
- OSP Łańce;
- OSP Kobyla;
- KGW Kornowac;
- KGW Pogrzebień;
- KGW Rzuchów;
- KGW Łańce;
- KGW Kobyla;
- LKS Rzuchów;
- LKS Kobyla;
- KS Kornowac;
- Stowarzyszenie LYSKOR;
- Stowarzyszenie Wspierania Wsi Kobyla;
- Kółko Rolnicze Pogrzebień;
- Skat „Relaks”;
- CKiB Kornowac.

Stowarzyszenie „LYSKOR” – ma siedzibę w innej miejscowości, w Lyskach ale swym działaniem obejmuje teren Gminy Kornowac. „LYSKOR” to Lokalna Grupa Działania zrzeszająca kilka lokalnych Gmin.

Najwięcej organizacji pozarządowych funkcjonuje w sołectwie Kobyla – 4 organizacje, a najmniej w sołectwie Łańce – 2 organizacje. Analizując dane w przeliczeniu na 100 mieszkańców najlepiej sytuacja przedstawia się w sołectwie Kobyla i Kornowac, a najgorzej w sołectwie Pogrzebień.

Tabela 22 Ilość organizacji pozarządowych w poszczególnych sołectwach

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość organizacji pozarządowych w poszczególnych sołectwach		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	16
Kobyla [0216332]	1150			4
Kornowac [0216349]	858			3
Łańce [0216409]	631			2
Pogrzebień [0216444]	1281			3
Rzuchów [0216504]	1077			4

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych Gminy Kornowac i KRS.

Tabela 23 Wskaźnik nr 7 (obszar społeczny) Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	1,62
Kobyla [0216332]	1150	0,00	0,00	0,35

Kornowac [0216349]	858	0,00	0,00	0,35
Łańce [0216409]	631	0,00	0,00	0,32
Pogrzebień [0216444]	1281	0,00	0,00	0,23
Rzuchów [0216504]	1077	0,00	0,00	0,37
Średnia		0,00	0,00	0,32

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych Gminy Kornowac i KRS.

Zgodnie z dokumentem „Strategia Rozwoju Gminy Kornowac do 2030 roku” Instytucją realizującą zadania związane z życiem kulturalnym mieszkańców jest CKiB Kornowac (Centrum Kultury i Biblioteki w Kornowacu, w skład którego wchodzi cztery Domy Kultury oraz świetlica wiejska. Placówki te realizują szereg różnorodnych zajęć, jednak zwraca uwagę niedostateczne zainteresowanie nimi ze strony mieszkańców, co może wynikać zarówno ze zbyt małej intensywności działań promocyjnych, jak i z obniżonego zaangażowania grup docelowych. Kluczowe jest więc podjęcie działań mających zachęcić ich do korzystania z oferty kulturalnej.

Podstawowe zadania z zakresu aktywnego uczestnictwa mieszkańców gminy w kulturze oraz współtworzenia jej wartości, sprawują domy kultury i świetlice. w ramach CKiB działa Dom Kultury w Kobyli przy ul. Głównej oraz Dom Kultury we wsi Pogrzebień przy ul. Pamiątki 4. Uzupełnieniem bazy kulturalno - oświatowej są świetlice wiejskie w miejscowościach:

- 1) Łańce;
- 2) Rzuchów;
- 3) Kornowac.

W sołectwach Kobyla oraz Pogrzebień funkcjonują biblioteki.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące funkcjonowania bibliotek:

Tabela 24 Dane dotyczące czytelnictwa na terenie Gminy Kornowac za lata 2021-2023

	siedziba Kobyla	filia Pogrzebień
wypożyczenia 2021	1092	2584
wypożyczenia 2022	1048	3088
wypożyczenia 2023	1313	4130
odwiedziny czytelników 2021	595	859
odwiedziny czytelników 2022	551	1055
odwiedziny czytelników 2023	587	1242
czytelnicy zarejestrowani 2021	143	160
czytelnicy zarejestrowani 2022	158	174
czytelnicy zarejestrowani 2023	156	189

Źródło: Gmina Kornowac

Przedstawione powyżej dane wskazują na rosnącą w analizowanym okresie 2021 – 2023 liczbę wypożyczeń i liczbę odwiedzin czytelników oraz liczbę czytelników zarejestrowanych co jest zjawiskiem pozytywnym.

Na terenie Gminy Kornowac corocznie odbywają się m.in. Dożynki Gminne, Kiermasz Bożonarodzeniowy oraz inne imprezy kulturalne oraz sportowo – rekreacyjne, co skrótowo zostało zobrazowane na poniższych zdjęciach:

Zdjęcie 1 Działalność kulturalna oraz sportowo - rekreacyjna na terenie Gminy Kornowac

Źródło: <https://www.kornowac.pl/>

2.2.6. Przestępczość

Poniżej przedstawiono dane dotyczące przestępczości za okres 2021 – 2023 na terenie Gminy Kornowac. Najwięcej przestępstw w analizowanym okresie wydarzyło się w sołectwie Pogrzebień.

Tabela 25 Liczba przestępstw w okresie 2021 - 2023

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość przestępstw 2021 - 2023
Rok	2023	2021 - 2023
Razem	4997	184
Kobyła [0216332]	1150	12
Kornowac [0216349]	858	30
Łańce [0216409]	631	11
Pogrzebień [0216444]	1281	89

Rzuchów [0216504]	1077	42

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych KPP w Raciborzu

Na potrzeby oceny sytuacji społecznej (przestępczość) w poszczególnych sołectwach przyjęto następujący wskaźnik: Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców.

Tabela 26 Wskaźnik 6 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość przestępstw 2021 - 2023
Rok	2023	
Razem	4997	17,13
Kobyła [0216332]	1150	1,04
Kornowac [0216349]	858	3,50
Łańce [0216409]	631	1,74
Pogrzebień [0216444]	1281	6,95
Rzuchów [0216504]	1077	3,90
Średnia		3,43

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KPP w Raciborzu

Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców była przekroczona w stosunku do średniej gminnej na obszarze następujących sołectw:

- Kornowac,
- Pogrzebień,
- Rzuchów.

Średnia przestępstw w gminie jest porównywalna do średniej krajowej i niższa od wartości średniej dla województwa. w powiecie raciborskim średnia liczba przestępstw od kilku lat maleje. Z kolei odsetek wszystkich zdarzeń drogowych na terenie Gminy wynosi 4,3% w stosunku do całego powiatu. Powyższe dane liczbowe wskazują więc na wysoki poziom bezpieczeństwa na terenie Gminy.

Poniżej przedstawiono liczbę przestępstw w przeliczeniu na 10 tys. Mieszkańców oraz rozmieszczenie przestępstw na obszarze gminy:

Tabela 27 Liczba przestępstw w przeliczeniu na 10 tys. Mieszkańców

Ogółem	29,34
17x7	15,65
Rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie	0
Uszczerbek na zdrowiu	1,96
Bójka i pobicie	0
Kradzież z włamaniem	9,78
Uszkodzenie rzeczy	1,96
Kradzież	1,96

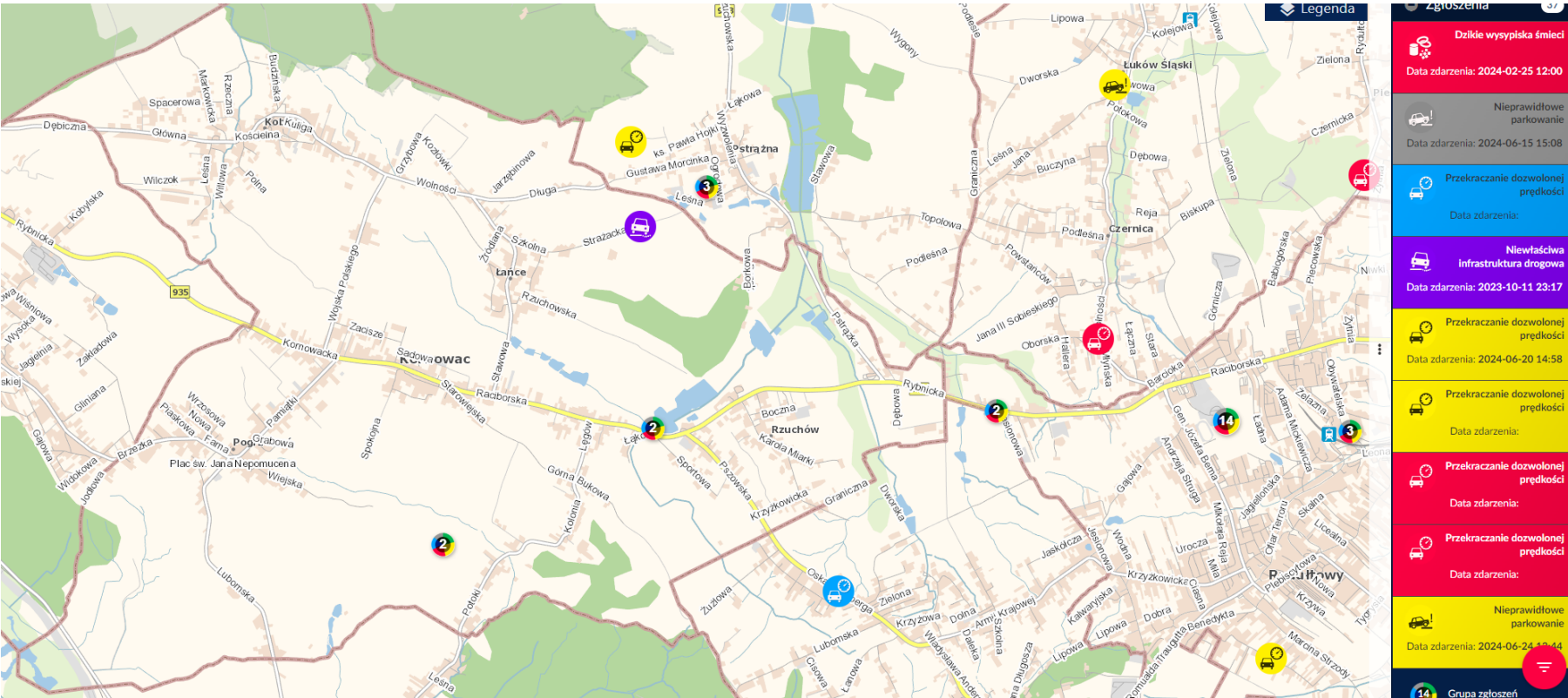
Udzielanie innej osobie środków odurzających lub substancji psychotropowych	0
Posiadanie środków odurzających lub substancji psychotropowych	1,96
Kierowanie pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości	0
Oszustwo na wnuczka	0
Oszustwo na policjanta	0
Seksualne	0

Źródło:

<https://policja.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=b5fc08aaa8a54296b418383584313263>

Dominującą kategorią przestępstw jest kradzież z włamaniem.

Mapa 7 Mapa zagrożeń bezpieczeństwa na terenie Gminy Kornowac

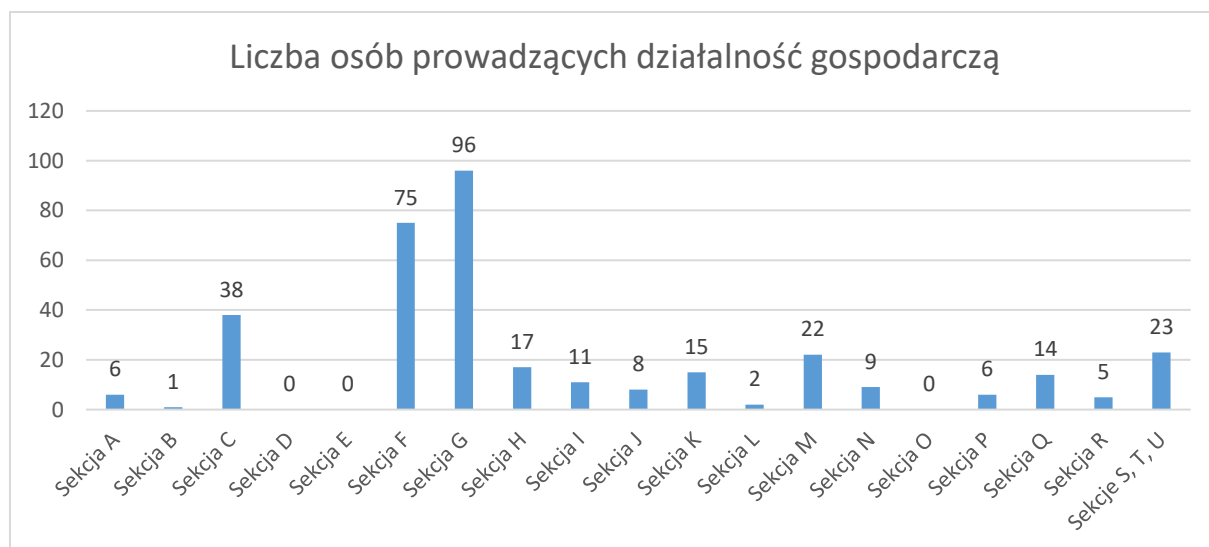
Źródło: Krajowa Mapa Zagrożeń bezpieczeństwa.

2.3. Obszar gospodarczy

Rozwój sfery gospodarczej gminy pozostaje w ścisłym związku z lokalnymi możliwościami rozwoju. Na terenie gminy Kornowac nie ma większych zakładów przemysłowych, a także rozwiniętego przemysłu rolno- spożywczego oraz większych ośrodków handlowo- usługowych. w gminie działają drobne podmioty gospodarcze tj. fermy drobiu (Egg- Pol Ferma Koczy Damian i Kornelia w sołectwie Pogrzebień, Ferma Hodowli Drobiu Grajner Andrzej w sołectwie Pogrzebień, Ferma Drobiu Krawczyński Mariusz w sołectwie Rzuchów), firmy transportowe (w sołectwie Rzuchów: Migrex Międzynarodowe Usługi Transportowe i Mentel Transport), zakłady stolarskie i budowlane, piekarnie, zakłady mechaniki samochodowej, itp. Ludność utrzymuje się głównie z pracy w okolicznych zakładach przemysłowych (Racibórz, Rybnik, Wodzisław Śląski).

Gmina dysponuje szeregiem podmiotów świadczących podstawowe usługi – poniżej przedstawiono ich przekrój według branż. Zgodnie z danymi z ewidencji działalności gospodarczej najwięcej podmiotów zarejestrowanych jest w sekcji G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (96 podmiotów) oraz w sekcji F – budownictwo (75 podmiotów). Sporą liczbę podmiotów, zarejestrowano także w sekcji C – przetwórstwo przemysłowe (30 podmiotów), sekcji M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; oraz S,T,U – pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; (23 podmioty). Poniżej przedstawiono szczegółowe dane:

Wykres 2 Przedsiębiorstwa działające na obszarze gminy wg. sekcji PKD.

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane CEIDG

Prowadzone w obszarze gminy działalności nie zaspokajają w pełni dostępu mieszkańców do podstawowych usług. Dostęp do szerszego zakresu usług jest możliwy poprzez istnienie związków przestrzenno-funkcjonalnych z ośrodkami miejskimi: Rybnik, Racibórz i Wodzisław Śląski. Najsilniejsze zależności funkcjonalne łączą gminę z Raciborzem, gdzie znajdują się władze powiatowe. Wymienione

wyżej, większe ośrodki miejskie w bezpośrednim otoczeniu gminy pozostają również celem codziennych podróży związanych z zatrudnieniem.¹

Poniżej przedstawiono charakterystykę przedsiębiorczości na terenie Gminy Kornowac w ujęciu województwa śląskiego i Polski.

Tabela 28 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. Ludności

Nazwa	podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	podmioty gospodarki narodowej na 10 tysięcy mieszkańców w wieku produkcyjnym (Polska=100)	podmioty gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 49 osób na 10 tys. mieszkańców	podmioty MŚP (0-249 pracujących) na 10 tys. mieszkańców
	2022	2022	2022	2022	2022	2022
	[-]	[-]	[-]	[%]	[-]	[-]
POLSKA	1 323	132	225,3	100,0	8,3	1 321
ŚLĄSKIE	1 201	120	206,3	95,8	8,9	1 199
Kornowac (2)	877	88	145,1	-	0,0	877

Źródło: BDL

Tabela 29 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności

Nazwa	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności		
	2020	2021	2022
	[-]	[-]	[-]
POLSKA	87	91	94
ŚLĄSKIE	81	84	86
Kornowac (2)	64	68	70

Źródło: BDL

Wszystkie powyższe wskaźniki wskazują na niższą aktywność gospodarczą mieszkańców gminy w stosunku do danych na poziomie województwa i Polski. Wynikać może to z faktu, że część mieszkańców pracuje poza granicami Polski oraz z obecności okolicznych miast które stanowią miejsce pracy mieszkańców gminy. Ze względu na zmianę sposobu liczenia w/w danych nie przeprowadzono ich analizy.

Pozytywnym zjawiskiem jest rosnąca liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności, która w okresie 2020 – 2022 urosła o ok. 9%.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące przedsiębiorczości w ujęciu sołectw Gminy Kornowac.

Na potrzeby oceny sytuacji gospodarczej w poszczególnych sołectwach określono następujące wskaźniki:

¹ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KORNOWAC
Załącznik nr 1 do Uchwały Nr X.66.2015 - Rady Gminy Kornowac z dnia 29 października 2015 roku

- Wskaźnik 1 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na 100 mieszkańców,
- Wskaźnik 2 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych w CEIDG na 100 mieszkańców,
- Wskaźnik 3 (obszar gospodarczy) Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców.

Tabela 30 Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG w podziale na sołectwa

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	246
Kobyła [0216332]	1150			49
Kornowac [0216349]	858			47
Łańce [0216409]	631			25
Pogrzebień [0216444]	1281			60
Rzuchów [0216504]	1077			65

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Tabela 31 "Wskaźnik 1 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na 100 mieszkańców"

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	24,42
Kobyła [0216332]	1150			4,26
Kornowac [0216349]	858			5,48
Łańce [0216409]	631			3,96
Pogrzebień [0216444]	1281			4,68
Rzuchów [0216504]	1077			6,04
Średnia				4,88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na koniec 2023 roku zlokalizowanych było w sołectwie Rzuchów. w przeliczeniu na 100 mieszkańców liczba podmiotów gospodarczych również jest największa w Rzuchowie. Mniejszą od średniej liczbą podmiotów gospodarczych cechują się sołectwa:

- Kobyła,
- Łańce,
- Pogrzebień.

Najmniej podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców znajduje się w sołectwie Łańce.

Tabela 32 Liczba podmiotów gospodarczych zawieszonych w podziale na sołectwa

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych w CEIDG w podziale na sołectwa		
Rok	2023			
Razem	4997	0	0	174
Kobyła [0216332]	1150			40
Kornowac [0216349]	858			39
Łańce [0216409]	631			21
Pogrzebień [0216444]	1281			43
Rzuchów [0216504]	1077			31

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Tabela 33 "Wskaźnik 2 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych w CEIDG na 100 mieszkańców"

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych CEIDG na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	17,59
Kobyła [0216332]	1150			3,48
Kornowac [0216349]	858			4,55
Łańce [0216409]	631			3,33
Pogrzebień [0216444]	1281			3,36
Rzuchów [0216504]	1077			2,88
Średnia				3,52

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Najwięcej podmiotów gospodarczych wykreślonych które wskazuje ewidencja CEIDG zlokalizowanych było w sołectwie Pogrzebień. w przeliczeniu na 100 mieszkańców liczba podmiotów wykreślonych największa była w sołectwie Kornowac co wynika z faktu, że jest to centralne sołectwo Gminy Kornowac w którym koncentrują się handel i usługi.

Najmniej podmiotów gospodarczych, które zostały wykreślone z ewidencji w przeliczeniu na 100 mieszkańców znajduje się w sołectwie Rzuchów.

Tabela 34 Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych w podziale na sołectwa

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych w podziale na sołectwa		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	25	23	22

Kobyła [0216332]	1150	7	0	5
Kornowac [0216349]	858	2	6	4
Łańce [0216409]	631	4	3	0
Pogrzebień [0216444]	1281	9	8	9
Rzuchów [0216504]	1077	3	6	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Tabela 35 Wskaźnik 3 (obszar gospodarczy) Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	2,46	2,36	1,97
Kobyła [0216332]	1150	0,61	0,00	0,43
Kornowac [0216349]	858	0,23	0,70	0,47
Łańce [0216409]	631	0,63	0,48	0,00
Pogrzebień [0216444]	1281	0,70	0,62	0,70
Rzuchów [0216504]	1077	0,28	0,56	0,37
Średnia		0,49	0,47	0,39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Najwięcej nowopowstałych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na koniec 2023 roku zlokalizowanych było w sołectwie Pogrzebień. w przeliczeniu na 100 mieszkańców liczba podmiotów gospodarczych również była największa w omawianym sołectwie. Mniejszą od średniej liczbą nowopowstałych podmiotów gospodarczych cechowały się sołectwa:

- Łańce,
- Rzuchów.

Najmniej w 2023 roku powstało podmiotów gospodarczych w sołectwie Łańce.

Zgodnie z dokumentem „Strategia Rozwoju Gminy Kornowac do 2030 roku” ponad 40% mieszkańców Gminy znajduje zatrudnienie w branży przemysłowej i budowlanej, a ponad 15% w sektorze usługowym, są to więc branże w największym stopniu kształtujące lokalną przedsiębiorczość. Ze względu na usytuowanie Gminy oraz bliskie położenie kopalń znacząca liczba mieszkańców Gminy zatrudniona jest w sektorze górniczym. Ze względu na postępującą restrukturyzację górnictwa, sytuacja ta może generować problemy społeczne w nadchodzących latach. w planowaniu lokalnego rozwoju gospodarczego należy więc uwzględnić działania na rzecz przekwalifikowania pracowników odchodzących z sektora górniczego. Istotną kwestią jest również wsparcie dla rozwoju nowych oraz istniejących firm, które będą tworzyć nową bazę ekonomiczną gminy na etapie transformacji górniczej.

Gmina Kornowac cechuje się rolniczym charakterem, co wynika z dużych obszarów żyznych pól uprawnych na terenie Gminy. Ze względu na przekształcenia gospodarcze i stopniową urbanizację zauważa się jednak stopniowe zmniejszanie udziału rolnictwa w lokalnej strukturze gospodarczej, co jest typowe dla miejscowości rozwijających się. Mimo to, biorąc pod uwagę walory środowiskowe, stale

podejmuje się działania oraz inwestycje promujące ten obszar aktywności ekonomicznej. Finanse samorządowe w gminie Kornowac cechują się wyższymi dochodami budżetowymi niż wydatkami. Dochody na 1 mieszkańca są porównywalne do średniej województwa śląskiego i wyższe od średniej dla powiatu raciborskiego (Gmina Kornowac: 6 765,43 zł; powiat raciborski: 5 120,64 zł).

2.4. Obszar środowiskowy

Opis stanu środowiska naturalnego

Klimat akustyczny obszaru gminy wykazuje zróżnicowanie pod względem natężenia hałasu w środowisku oraz źródeł jego pochodzenia. Poczynając od obszarów korzystnych pod względem akustycznym w otoczeniu terenów otwartych, tło akustyczne wykazuje wyższy poziom na terenach zabudowanych. Położenie części obszaru w ciągu regionalnych korytarzy komunikacyjnych (dróg wojewódzkich) stwarza warunki dla emisji hałasu komunikacyjnego w ich otoczeniu. Zasięg stref oddziaływania dróg ma z natury rzeczy charakter pasmowy. w części obszaru gminy, gdzie wymienione drogi przebiegają przez tereny otwarte, uciążliwości związane z oddziaływaniem akustycznym terenów komunikacji drogowej są mniejsze. Lokalnie podwyższone poziomy emisji notuje się w obszarach zabudowanych przez które przebiegają wymienione drogi.

Lokalnie stwierdza się występowanie źródeł hałasu technologicznego w obrębie terenów zabudowy technicznoprodukcyjnej w części miejscowości gminy. w większości przypadków nie mają one jednak większego wpływu na tło akustyczne terenów w ich otoczeniu.

Stan czystości powietrza atmosferycznego w obszarze gminy można ocenić pozytywnie. Analizowany obszar zalicza się do mało obciążonego emisjami zanieczyszczeń. w rejonie opracowania nie występują zakłady przemysłowe zakwalifikowane do szczególnie szkodliwych dla środowiska. Wobec braku a większych źródeł zanieczyszczeń, stan czystości powietrza uzależniony jest od zanieczyszczeń napływających spoza granic gminy oraz od emisji zanieczyszczeń z istniejących małych zakładów przemysłowo- usługowych, a także źródeł ciepła z zespołów mieszkaniowych oddziałujących miejscowo. Źródła te wprowadzają do powietrza zanieczyszczenia charakterystyczne dla procesów spalania energetycznego paliw (pył, SO₂, NO₂, CO i węglowodory), a z hodowli (siarkowodor i amoniak). Skala tych oddziaływań jest niewielka, a zasięg lokalny².

Gmina Kornowac leży w zlewni rzeki Odry, charakteryzuje się małymi zasobami wód powierzchniowych. Głównymi ciekami odwadniającymi obszar gminy jest rzeka Sumina ze swoim dopływem – Suminką i potok Bodek, którego odbiornikiem jest ciek Łęgoń. Rzeka Sumina, która przepływa przez wschodnią część gminy (sołectwo Rzuchów) i stanowi lewobrzeżny dopływ rzeki Rudy, będącej prawym dopływem rzeki Odry. w górnym biegu rzeki częściowo zachowało się naturalne ukształtowanie jej meandrującego koryta. Lewobrzeżny dopływ Suminy stanowi potok Suminka, który przepływa przez centralną część gminy, obejmującą sołectwa: Kornowac, Rzuchów i Łańce. Potok Bodek, który przepływa przez północno- zachodnią części gminy - sołectwo Kobyla, posiada źródłiska w dzielnicy Raciborza- Brzezcie.

Lasy na terenie gminy Kornowac zajmują ok. 252ha, co daje lesistość ok. 9,6%, przy średniej dla powiatu raciborskiego wynoszącej 25,9%. Największy zwarty kompleks leśny obszaru gminy leży w granicach Parku krajobrazowego "Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich". Jest to Las Żytna, który

---

² STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KORNOWAC
Załącznik nr 1 do Uchwały Nr X.66.2015 - Rady Gminy Kornowac z dnia 29 października 2015 roku

w graniach gminy zajmuje 74 ha, czyli około 24% całej swojej powierzchni. Ważne funkcje rekreacyjne dla mieszkańców gminy spełnia Las Widok o powierzchni 14,3ha. Jest on na znacznym obszarze przekształcony przez prowadzoną tam gospodarkę leśną (przewaga drzewostanów sosnowych).

Elementem uzupełniającym gminny system zieleni są zadrzewienia śródpolne, skupiska drzew i krzewów porastających potoki i rzeki. Spełniają one ważną rolę lokalnych korytarzy ekologicznych, a porastając granice własnościowe poszczególnych gruntów i miedz, stają się jednym z charakterystycznych elementów krajobrazu rolniczego.

W obszarze gminy leżą dwa parki podworskie, w miejscowościach Pogrzebień i Rzuchów. Na terenie parku we wsi Rzuchów występują cenne okazy drzew, które ze względu na parametry wiekowe i wymiarowe mogą pretendować do miana pomników przyrody (dąb szypułkowy, obwód; 327cm, wiek: ok. 200lat). w obszarze parku znajdują się też liczne krzewy egzotyczne. Park w miejscowości Pogrzebień znajduje się pod stałą opieką siostr Salezjanek, które w dawnym pałacu mają obecnie siedzibę zakonu.

Obiekty i tereny chronione

Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”

Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” został utworzony w 1993 roku na podstawie rozporządzenia **Wojewody** Katowickiego Nr 181/93 z dnia 23 listopada 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Katow. Nr 15, poz. 130) zmienionego rozporządzeniem Wojewody Śląskiego Nr 37/2000 z dnia 28 września 2000 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 35, poz. 548). Jest to obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe.

Pomniki przyrody

Ochroną w formie pomnika przyrody na terenie gminy Kornowac został objęty dąb szypułkowy, zlokalizowany w Rzuchowie przy ul. Rybnickiej, w parku pałacowym (uznany za pomnik Decyzją nr RL-OP- b/31/63- 272 w Katowicach z dnia 07.08.1963 r Rozporządzenia nr 20/05 Wojewody Śląskiego z dnia 16 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody. Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z dnia 27 czerwca 2005 r. nr 81 poz. 2196.).

Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy Bociek

Użytki ekologiczne to pozostałości ekosystemów, których ochrona ma szczególne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej. Na obszarze Gminy istnieje użytek ekologiczny „Bociek” w Pogrzebieniu. Został ustanowiony uchwałą Rady Gminy Kornowac w 1996 r. w celu ochrony miejsca gniazdowania ptaków (występuje tu ok. 30 gatunków ptaków, w tym 28 lęgowych) i rzadkich gatunków roślinności stepowej.

Na potrzeby oceny jakości środowiska w poszczególnych sołectwach określono następujące wskaźniki:

- Wskaźnik 1 (obszar środowiskowy) Liczba budynków które wymagają usunięcia azbestu na 100 mieszkańców
  - Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa
  - Wskaźnik 3 (obszar środowiskowy) Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców
-

Poniżej przedstawiono dane dotyczące sołectw w układzie tabelarycznym:

Tabela 36 Liczba budynków wymagająca usunięcia azbestu na terenie Gminy Kornowac

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba budynków wymagająca usunięcia azbestu		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	284
Kobyła [0216332]	1150			56
Kornowac [0216349]	858			64
Łańce [0216409]	631			41
Pogrzebień [0216444]	1281			56
Rzuchów [0216504]	1077			67

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

Tabela 37 Wskaźnik 1 (obszar środowiskowy) Liczba budynków które wymagają usunięcia azbestu na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba budynków wymagająca usunięcia azbestu na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	29,42
Kobyła [0216332]	1150			4,87
Kornowac [0216349]	858			7,46
Łańce [0216409]	631			6,50
Pogrzebień [0216444]	1281			4,37
Rzuchów [0216504]	1077			6,22
Średnia				5,88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

W ujęciu ilościowym najwięcej budynków wymagających usunięcia azbestu na terenie Gminy Kornowac znajduje się na terenie sołectwa Rzuchów – 67 budynków, a najmniej na terenie sołectwa Łańce – 41 budynków.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej budynków które wymagają usunięcia azbestu znajduje się na terenie sołectwa Kornowac, a najmniej na terenie sołectwa Pogrzebień. Średnia w ujęciu całej gminy przekroczona jest na terenie sołectw:

- Kornowac
- Łańce
- Rzuchów.

Tabela 38 Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa		
Rok	2023	2021	2022	2023

Razem	4997	0	0	8,797
Kobyła [0216332]	1150			0
Kornowac [0216349]	858			1,73
Łańce [0216409]	631			0
Pogrzebień [0216444]	1281			1,22
Rzuchów [0216504]	1077			5,847

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

Tabela 39 Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	0,84
Kobyła [0216332]	1150			0,00
Kornowac [0216349]	858			0,20
Łańce [0216409]	631			0,00
Pogrzebień [0216444]	1281			0,10
Rzuchów [0216504]	1077			0,54
Średnia				0,17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

Najwięcej dróg wojewódzkich (są to drogi o największym natężeniu ruchu) w kilometrach zlokalizowanych jest na terenie sołectwa Rzuchów – 5,847 km, a najmniej na terenie sołectwa Łańce w ujęciu na 100 mieszkańców gminy najwięcej dróg wojewódzkich również znajduje się na terenie sołectwa Rzuchów. Średnia gminna przekroczona jest na terenie sołectwa Kornowac i Rzuchów.

Tabela 40 Liczba budynków opalanych węglem

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba budynków opalanych węglem				
Rok	2023	Poniżej 3 klasy lub brak info	Klasa 3	Klasa 4	Klasa 5	Do 4 klasy włącznie
Razem	4997	235	256	117	383	608
Kobyła [0216332]	1150	46	56	33	116	135
Kornowac [0216349]	858	44	51	16	42	111
Łańce [0216409]	631	25	29	14	55	68
Pogrzebień [0216444]	1281	63	61	24	60	148
Rzuchów [0216504]	1077	57	59	30	110	146

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

Tabela 41 Wskaźnik 3 (obszar środowiskowy) Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców				
Rok	2023	Poniżej 3 klasy lub brak info	Klasa 3	Klasa 4	Klasa 5	Do 4 klasy włącznie
Razem	4997	23,30	553,98	228,77	1 623,54	0,61
Kobyła [0216332]	1150	4,00	121,74	58,93	351,52	0,12
Kornowac [0216349]	858	5,13	115,91	31,37	262,50	0,13
Łańce [0216409]	631	3,96	116,00	48,28	392,86	0,11
Pogrzebień [0216444]	1281	4,92	96,83	39,34	250,00	0,12
Rzuchów [0216504]	1077	5,29	103,51	50,85	366,67	0,14
Średnia		4,66	110,80	45,75	324,71	0,12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

W zakresie opalania domów paliwem stałym najwięcej pieców do czwartej klasy włącznie znajduje się na terenie sołectwa Pogrzebień - 148 oraz Rzuchów - 146, najmniej natomiast na terenie sołectwa Łańce - 68 pieców. w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej pieców do czwartej klasy włącznie zlokalizowanych jest na terenie sołectwa Rzuchów. Średnia gminna przekroczona została na terenie sołectwa Kornowac oraz Rzuchów. Na terenie sołectw Kobyła i Pogrzebień średnia nie została przekroczona (dane zostały przedstawione z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku).

Zgodnie z dokumentem „Strategia Rozwoju Gminy Kornowac do 2030 roku” działania związane z jakością powietrza są szczególnie istotne w świetle danych liczbowych wskazujących, że zapotrzebowanie na ciepło w gminie rośnie i w najbliższej perspektywie ów trend nie ulegnie zmianie ze względu na plany zagospodarowania terenów inwestycyjnych.

2.5. Obszar techniczny Infrastruktura

Infrastruktura mieszkaniowa

Na terenie Gminy Kornowac dominuje zabudowa jednorodzinna i zagrodowa. Dominującym typem własności jest własność prywatna. Na podstawie danych dotyczących realizacji „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji” oraz na podstawie wniosków „Czyste Powietrze” określono ilość budynków wymagających prac według ich właścicieli w obrębie szeroko pojętej termomodernizacji (m.in. termomodernizacja przegród, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana źródła ciepła, montaż OZE). Pod uwagę wzięto dane za 2023 rok (są to mieszkańcy którzy zgłosili chęć uczestnictwa w programie PONE oraz programie „Czyste Powietrze”).

Tabela 42 Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu - PONE

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu		
Rok	2023			2023
Razem	4997			52
Kobyła [0216332]	1150			11

Kornowac [0216349]	858			6
Łańce [0216409]	631			7
Pogrzebień [0216444]	1281			15
Rzuchów [0216504]	1077			13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

Tabela 43 Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu - Program "Czyste Powietrze"

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu		
		2021	2022	2023
Rok	2023			
Razem	4997	28	31	21
Kobyła [0216332]	1150	8	3	4
Kornowac [0216349]	858	3	3	2
Łańce [0216409]	631	2	4	1
Pogrzebień [0216444]	1281	8	14	9
Rzuchów [0216504]	1077	7	7	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

Tabela 44 Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu – dane sumaryczne

Kategoria danych	Liczba mieszk.	
		2023
Rok	2023	2023
Razem	4997	73
Kobyła [0216332]	1150	15
Kornowac [0216349]	858	8
Łańce [0216409]	631	8
Pogrzebień [0216444]	1281	24
Rzuchów [0216504]	1077	18

Tabela 45 Wskaźnik 1 (obszar techniczny) Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu na 100 mieszkańców			
		2021	2022	2023	2023
Rok	2023				
Razem	4997	2,64	2,99	1,91	5,85
Kobyła [0216332]	1150	0,70	0,26	0,35	1,30
Kornowac [0216349]	858	0,35	0,35	0,23	0,93
Łańce [0216409]	631	0,32	0,63	0,16	1,27
Pogrzebień [0216444]	1281	0,62	1,09	0,70	1,87

Rzuchów [0216504]	1077	0,65	0,65	0,46	0,48
Średnia		0,53	0,60	0,38	1,17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac.

Najwięcej budynków wymagających modernizacji / remontu zlokalizowanych jest na terenie sołectwa Pogrzebień – 24 budynki, najlepiej natomiast sytuacja wygląda w sołectwach Kornowac i Łańce gdzie podjęcia prac wymaga tylko 8 budynków / sołectwo. w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej budynków wymagających podjęcia prac zlokalizowanych jest również na terenie sołectwa Pogrzebień. Wartością przyjętego wskaźnika który osiąga wartości powyżej średniej cechują się następujące sołectwa:

- Kobyla,
- Łańce,
- Pogrzebień.

Komunikacja – układ drogowy

Gmina Kornowac posiada korzystne zewnętrzne powiązania komunikacyjne z ważnymi ośrodkami regionalnymi (Racibórz, Katowice, Pszczyna, Cieszyn, Opole) jak i sąsiednimi gminami, posiada dogodne położenie w sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych regionu, przez jej teren przebiegają trzy drogi wojewódzkie. w połączeniach lokalnych najważniejszą rolę odgrywają drogi gminne i powiatowe. Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Katowicach na terenie gminy Kornowac łączna długość dróg gminnych wynosi 74 km, w tym 23 km to drogi o nawierzchni twardej, 11km o nawierzchni twardej ulepszonej i aż 40km dróg o nawierzchni gruntowej. Sieć dróg lokalnych jest niewystarczająca.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące remontu dróg na terenie poszczególnych sołectw:

Tabela 46 Długość dróg gminnych wymagających remontu

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Długość dróg gminnych wymagających remontu		
Rok	2023			2023
Razem	4997			15180
Kobyla [0216332]	1150			1550
Kornowac [0216349]	858			3930
Łańce [0216409]	631			5540
Pogrzebień [0216444]	1281			720
Rzuchów [0216504]	1077			3440

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac.

Tabela 47 Wskaźnik 2 (obszar techniczny) Długość dróg gminnych wymagających remontu na 100 mieszkańców [mb]

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Długość dróg gminnych wymagających remontu na 100 mieszkańców		
Rok	2023			2023
Razem	4997			1 530
Kobyla [0216332]	1150			135

Kornowac [0216349]	858			458
Łańce [0216409]	631			878
Pogrzebień [0216444]	1281			56
Rzuchów [0216504]	1077			319
Średnia				369

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac.

Najwięcej dróg gminnych wymagających remontu znajduje się na terenie sołectwa Łańce – 5540 metrów (długość drogi). Najlepiej sytuacja przedstawia się w sołectwie Pogrzebień w którym prac wymaga jedynie 720 metrów drogi. w przeliczeniu na 100 mieszkańców wskaźnik dotyczący ilości dróg do remontu najniższe wartości osiąga w sołectwie Rzuchów oraz w sołectwie Pogrzebień, a najwyższe w sołectwie Łańce i Kornowac – odpowiednio 458 i 878

Komunikacja – układ kolejowy

Przez południową część obszaru gminy przebiega odcinek linii kolejowej relacji Racibórz Markowice-Chałupki. Linia jest wyłączona z ruchu pasażerskiego, okresowo wykorzystuje się ją do przewozów towarowych. Linia ta nie ma znaczenia dla obsługi komunikacyjnej obszaru gminy.

Komunikacja rowerowa

W skali lokalnej komunikacja rowerowa pozostaje jednym często wykorzystywanych środków transportu. Walory przyrodnicze i krajobrazowe obszaru gminy predestynują ją do rozwoju turystyki rowerowej. w ramach programu INTERREG III A 2004- 2006 Czechy- Polska współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego zrealizowano mikroprojekt pn. "Rowerem po Śląsku". Zakres projektu objął wykonanie tras rowerowych w Gminie Kornowac. Utworzone na terenie Gminy ramach projektu ścieżki rowerowe poszerzyły zakres tras rowerowych i połączyły trasy rowerowe w rejonie transgranicznym po stronie polskiej i czeskiej. Odcinki tras rowerowych w gminie, o łącznej długości 38,7 km oznakowano 436 tablicami, znakami i kierunkowskazami. Przebiegają głównie drogami lokalnymi o małym natężeniu ruchu, gmina nie dysponuje ścieżkami rowerowymi o wydzielonej nawierzchni.

W granicach gminy oznakowano następujące trasy rowerowe:

- 1) nr 326- s (z Kornowaca przez Kobylę, Żytne, Łańce, Rzuchów, Lęgow, Kolonię Kornowacką, Potoki, Pogrzebień do Kornowaca;
- 2) nr 317- n (Obora- Arboretum- Las Obora- Kobyla- Łańce- Kornowac- Lęgow- Krzyżkowice- Pszowskie Doły – Stara Maszyna- Pszów- Szybik).³

2.6. Obszar przestrzenno - funkcjonalny

Zaopatrzenie w wodę

Gmina nie posiada własnych ujęć wody, jest zaopatrywana z zewnętrznego układu wodociągów. Gminę obsługują w tym zakresie dwa przedsiębiorstwa, które dysponują własnymi ujęciami bądź zakupują uzdatnioną wodę od podmiotów zewnętrznych. Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej

³ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KORNOWAC
Załącznik nr 1 do Uchwały Nr X.66.2015 - Rady Gminy Kornowac z dnia 29 października 2015 roku

w gminie wynosi ogółem 43,2 km. Średni stopień zwodociągowania gminy wynosi 98%, a w poszczególnych sołectwach przedstawia się następująco:

- 1) Kobyla - 98%;
- 2) Kornowac - 99%;
- 3) Łańce - 97%;
- 4) Pogrzebień - 98%;
- 5) Rzuchów - 98%.

System zaopatrzenia poszczególnych miejscowości w wodę jest następujący:

1) Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. Z o.o. w Raciborzu zaopatruje sołectwa Kornowac, Pogrzebień; Kobyla i Łańce

2) Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Wodzisławiu Śląskim – zaopatruje Sołectwo Rzuchów oraz przysiółki Kolonia Kornowacka (sołectwo Kornowac) i Potoki(sołectwo Pogrzebień).

W granicach gminy, w obrębie geodezyjnym miejscowości Łańce rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach nr 1/2010 z dnia 01- 03- 2010 ustanowiono strefę ochronną ujęcia wody podziemnej dla źródła Borek. Ujęcie dostarcza wodę użytkową dla sołectwa Pstrążna w sąsiedniej gminie Lyski.

Opis przestrzenny gminy

Obszar gminy tworzy pięć sołectw:

- 1) Kornowac;
- 2) Kobyla;
- 3) Rzuchów;
- 4) Pogrzebień;
- 5) Łańce.

W centralnej części gminy, w ciągu drogi wojewódzkiej nr 935 znajduje się Kornowac, który stanowi siedzibę władz gminnych i jest najbardziej zurbanizowaną miejscowością w gminie. Obręb miejscowości leży częściowo w otulinie Parku Krajobrazowego "Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich". Kornowac to „typowa ulicówka” o zwartej zabudowie, w strukturze której dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Położone w północno- zachodniej części sołectwo Kobyla zajmuje powierzchnię 4,6km². Znajduje się w otulinie Parku Krajobrazowego "Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich" oraz w sąsiedztwie Lasu Obora, w którym zlokalizowane jest Arboretum Bramy Morawskiej. w strukturze funkcjonalno- przestrzennej wsi dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zagrodowa.

Na południowy zachód od miejscowości Kornowac, w odległości ok. 2,5 km położone jest **największe sołectwo w gminie - Pogrzebień**. Jest to także jedna z najstarszych miejscowości Ziemi Raciborskiej.

Na terenie wsi walory architektury sakralnej reprezentowane są przez liczne krzyże kamienne oraz kaplice, a także budynki wpisane do gminnej ewidencji zabytków. w strukturze funkcjonalno- przestrzennej wsi wyróżnia się założenie pałacowo parkowe, które obecnie stanowi własność **zakon sióstr Salezjanek**.

Na wschodzie gminy, między Kobylą, Rzuchowem i Kornowacem znajduje się zajmujące 5,6km², sołectwo Łańce. Walory architektury reprezentowane są przez zabytkową kaplicę i liczne budynki wpisane do gminnej ewidencji zabytków. Przez wieś przebiega droga powiatowa S3512. w odległości 2 km od sołectwa Kornowac, w południowo- wschodniej części gminy położona jest miejscowość Rzuchów.

Na terenie miejscowości znajduje się zbudowane w XIX w. założenie pałacowo- parkowe, z licznymi drzewami i krzewami. Walory architektury poza pałacem stanowi także kapliczka upamiętniająca poległych w III Powstaniu Śląskim oraz kamienny krzyż przydrożny.

Odprowadzenie i unieszkodliwienie ścieków

Obszar gminy nie jest w pełni skanalizowany. Nie wszyscy mieszkańcy korzystają ze zbiorowego systemu oczyszczania ścieków komunalnych. Wskaźnik skanalizowania wynosi 40,1% (Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych – dane GUS za 2022 r.) łączna długość wybudowanego systemu kanalizacji sanitarnej na terenie gminy wynosi 66,4 km z którego korzysta 1829 mieszkańców (dane GUS – 2022 r.). Budynki nie włączone do gminnej sieci kanalizacyjnej wyposażone są w szamba o różnym stanie technicznym.

Gmina Kornowac jest w trakcie realizacji inwestycji zmierzających do uporządkowania gospodarki wodno- ściekowej na terenie całej gminy. Ścieki z terenu gminy odprowadzane są do oczyszczalni w Raciborzu.

Struktura funkcjonalna gminy

Struktura funkcjonalno przestrzenna obszaru gminy składa się następujących, głównych komponentów:

1) terenów otwartych, w tym:

- a) obszarów lasów,
- b) obszarów rolniczych,
- c) obszarów zieleni urządzonej,

2) obszarów zabudowy.

Zabudowa obszaru gminy tworzy zwarte układy przestrzenne, rozwinięte wokół historycznych centrów wsi typu ulicowego. Tworzą one ciągi zabudowy wzdłuż osi głównych dróg wojewódzkich i powiatowych. Układ komunikacyjny uzupełniają drogi gminne.

Stan ładu przestrzennego obszaru gminy nie budzi większych zastrzeżeń. Dzięki posiadaniu przez gminę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących dla wszystkich miejscowości gminy, na przestrzeni ostatnich lat udało się ograniczyć niekorzystne zjawisko niekontrolowanego rozwoju zabudowy w oddaleniu od obszarów zainwestowanych. Miejscowe plany porządkują układ drogowy obszaru a nowa zabudowa powstaje w nawiązaniu do elementów tego układu.

Do wymogów ochrony ładu przestrzennego obszaru gminy należy zachowanie i ochrona najcenniejszych elementów struktury funkcjonalno- przestrzennej obszaru gminy jakimi są:

- 1) historyczne części obszarów zabudowanych miejscowości,
- 2) zespół pałacowy w Rzuchowie w otoczeniu parku,
- 3) zespoły zieleni cmentarnej w powiązaniu z towarzyszącymi im elementami zabudowy.

Obszar gminy zaliczany jest do grupy antropogenicznych krajobrazów kulturowych, na który składają w całości się tereny użytkowane i ukształtowane przez człowieka. Krajobraz rolniczy charakteryzuje się obecnością fauny i flory w znacznym stopniu zorganizowanej i kontrolowanej przez człowieka, tereny lasów o charakterze gospodarczym również nie posiadają charakteru naturalnego, z wyłączeniem nielicznych powierzchni, gdzie z różnych przyczyn zaniechano ingerencji w ekosystem.

Odrębnym elementem krajobrazu kulturowego pozostają obszary zabudowy, kształtowanej od okresu

---

średniowiecza. Do podstawowych składowych elementów krajobrazu kulturowego w tych obszarach należą:

- 1) tereny historycznie ukształtowanych układów ruralistycznych,
- 2) architektura sakralna,
- 3) architektura świecka,
- 4) założenia pałacowe w Rzuchowie i Pogrzebieniu,
- 5) cmentarze i parki.

Ukształtowana historycznie sieć drożna obszaru gminy wraz z podziałami katastralnymi terenów przyległych stanowi również element krajobrazu kulturowego, podlegającego ciągłym zmianom, będącym skutkiem gospodarki człowieka. W układzie przestrzennym obszaru daje się odczytać zarówno granice niw siedliskowych poszczególnych wsi o metryce średniowiecznej, nawiązujące swoim rozmieszczeniem do naturalnych elementów rzeźby terenu, jak i pierwotny układ dróg i ulic wiejskich z zachowanymi przekrojami pasa drogowego, a także we fragmentach z zachowaną nawierzchnią. Na tle tych historycznych uwarunkowań odcinają się ingerencje w pierwotną strukturę własności, będące następstwem wydzielania działek pod nowe budowle drogowe, wreszcie podziały terenów rolniczych na cele mieszkaniowe w ostatnich latach.

Kanalizacja deszczowa

Oprócz ścieków bytowych i gospodarczych na terenie gminy odrębnym zagadnieniem pozostaje gospodarowanie wodami opadowymi. Ten rodzaj ścieków związany jest z występowaniem zwartej zabudowy z małą ilością odsłoniętej gleby. Konieczne jest zatem zbieranie tych wód i odprowadzanie poza obręb miejscowości. Według danych z Urzędu Gminy Kornowac na terenie gminy funkcjonuje 10 km kanalizacji deszczowej wykonanej z rur betonowych. Stan techniczny kanalizacji można określić jako średni. Kanalizacja umiejscowiona jest przy głównych ciągach komunikacyjnych. Wody deszczowe z kanalizacji odprowadzane są do przydrożnych rowów, a dalej do cieków powierzchniowych.

Elektroenergetyka

Przez obszar gminy przebiegają trzy odcinki przesyłowych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia:

- 1) 110 kV dwutorowa Rydułtowy – Racibórz;
- 2) 400 kV Opole Dobrzeń – Rybnik Wielopole;
- 3) 400 kV Rybnik – Noszowice.

Gmina jest w pełni zelektryfikowana. Energia elektryczna jest rozprowadzana za pośrednictwem linii średniego napięcia 20kV oraz system stacji transformatorowych 20kV. W obszarze gminy nie zlokalizowano Głównego Punktu Zasilania. Obsługa obszaru gminy w zakresie zasilania w energię elektryczną jest na wystarczającym poziomie. Większość stacji transformatorowych dysponuje nadwyżką mocy, mogącą przejąć zasilanie planowanych terenów zabudowy

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

Z uwagi na znaczny udział powierzchni gruntów ornych na terenach Gminy Kornowac istnieje tu potencjalnie możliwość wykorzystania biomasy jako paliwa energetycznego, szczególnie przez zakładanie plantacji roślin energetycznych, wykorzystanie słomy, czy odpadów drzewnych.

W obszarze gminy nie występują obszary wskazane do rozwoju energetyki wiatrowej, nie występują tu też inne tereny służące produkcji energii ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100kW.

---

w ostatnich latach znacząco wzrosła ilość przydomowych instalacji OZE – głównie panele fotowoltaiczne i pompy ciepła, jednak w związku z koniecznością ograniczenia emisji CO₂ co wynika z wytycznych europejskich i krajowych istnieje konieczność dalszych inwestycji w tym zakresie.

Telekomunikacja

Obszar gminy, należący do katowickiej strefy numeracyjnej, pokrywa sieć telefoniczna Orange., zapewniająca możliwość podłączenia wszystkich miejscowości. Oprócz telefonii stacjonarnej, cała gmina znajduje się w zasięgu sieci komórkowej. Znajdują się tu stacje bazowe operatorów: Plus, Polkomtel oraz Orange.

Gospodarka odpadami

W 2022 r. odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych odbiera firma "Naprzód" Sp. z o.o. z siedzibą w Rydułtowach, ul. Raciborska 144 b. Miejsce zagospodarowania: Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu, Dzierżysław 1, Kietrz. Na terenie Gminy działa Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych - PSZOK dostępny jest dla wszystkich Mieszkańców Gminy Kornowac, którzy odpłacają opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (PSZOK: Kornowac, ul. Rekreacyjna 5).

Stan prawny gruntów

Powierzchnia gminy wynosi 2620 ha, z czego 2035 ha stanowią użytki rolne zajmujące ponad 78 % całej powierzchni. Tak wysoki udział procentowy użytków rolnych przesądza o rolniczym charakterze gminy. Blisko 10 % powierzchni gminy zajmują lasy i grunty leśne. Lasy znajdują się w obszarze Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach i należą w zdecydowanej większości do Nadleśnictwa Rybnik.

Jakość życia mieszkańców

Oświata

Obiektami realizującym zadania z zakresu oświaty na terenie gminy są:

- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Rzuchowie (szkoła + przedszkole);
- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Kobyli, (szkoła + przedszkole w Kobyli i dodatkowo drugie przedszkole w Łańcach wchodzące w skład ZSP Kobyla);
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kornowacu;
- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Pogrzebieniu (szkoła + przedszkole).

Na koniec 2022 roku wychowaniem przedszkolnym było objętych 199 dzieci z 238 w tej grupie wiekowej. Dla porównania w 2019 roku było to 218 dzieci (grupa wiekowa 3 – 6 lat; dodatkowo 2 osoby w wieku 7 lat). w tym samym okresie współczynnik skolaryzacji brutto na terenie Gminy wynosił 88,16%. Do szkół podstawowych uczęszczało 454 uczniów.

Funkcjonujące w obszarze gminy obiekty oświaty zapewniają dostęp do niej w wystarczającym stopniu, większość obiektów jest w dobrym stanie technicznym. Ilość placówek oświatowych jest wystarczająca dla obecnych potrzeb biorąc pod uwagę przewidywania dotyczące ilości mieszkańców, w tym korzystających z opisywanych obiektów oświaty. Konieczne jest jednak doposażenie istniejących placówek. Poniżej przedstawiono analizę w zakresie dostępności miejsc w przedszkolach na terenie gminy:

Tabela 48 Analiza dostępności miejsc przedszkolnych

	Obwód Kobyla (Kobyla i Łańce)	Obwód Pogrzebień (Pogrzebień i Kornowac)	Obwód Rzuchów
Ilość dzieci urodzonych w okresie 2018 - 2020	78	66	36
Ilość miejsc przedszkolnych	125	100	50
Wskaźnik	160%	152%	139%

Źródło: Gmina Kornowac

Zebrane dane wskazują na pełną dostępność miejsc wychowania przedszkolnego na terenie każdego sołectwa.

Według stanu na koniec 2022 roku na terenie Gminy Kornowac zamieszkiwało 134 dzieci w grupie wiekowej do 3 lat, a odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach wynosił 0% (źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica>). Na terenie Gminy Kornowac brak jest miejsc opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat.

Sport i rekreacja

Gmina Kornowac dysponuje następującymi obiektami sportu i rekreacji.

- 1) boiska do piłki nożnej w miejscowościach:
  - a) Rzuchów (LKS Strzelec Rzuchów),
  - b) Kobyla (LKS Płomień Kobyla),
  - c) Kornowac (KS Kornowac),
  - d) Pogrzebień (Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej RP);
- 2) boisko do siatki plażowej wsi Pogrzebień (Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej RP);
- 3) hala sportowa z widownią w Kornowacu w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II;
- 4) system szlaków rowerowych zrealizowany w ramach projektu „Rowerem po Śląsku”;
- 5) pieszy szlak turystyczny młodości Josepha von Eichendorffa z Łubowic do Pogrzebienia.

Zgodnie z dokumentem „Strategia Rozwoju Gminy Kornowac do 2030 roku” oferta sportowa i rekreacyjna obejmuje zajęcia realizowane w licznych obiektach sportowych zlokalizowanych na terenie Gminy (np. boiskach, szlakach rowerowych, siłowniach na wolnym powietrzu czy placach zabaw). Turystyka rowerowa jest intensywnie rozwijana, co idzie w parze z walorami przyrodniczymi Gminy, jednak zachodzi konieczność utworzenia miejsca umożliwiającego relaks lub inne, pasywne formy spędzania czasu wolnego.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy funkcjonują następujące obiekty opieki zdrowotnej:

- 1) NZOZ Medicus Poradnia Medycyny Rodzinnej - Kornowac
- 2) NZOZ Medicus Poradnia Medycyny Rodzinnej -Kobyla;
- 3) 2 prywatne gabinety stomatologiczne w Kornowacu.

Obiekty usług publicznych i administracji

Wśród instytucji i obiektów administracji samorządowej, państwowej i innych, na terenie gminy znajdują się:

- 1) Urząd Gminy Kornowac;
- 2) Centrum Kultury i Biblioteki w Kornowacu
- 3) Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Pogrzebieniu;
- 4) Mikołowski Bank Spółdzielczy - Punkt kasowy w Kornowacu;
- 5) Ochotnicza Straż Pożarna w Łańcach, Kobyli, Rzuchowie i Pogrzebieniu;
- 6) Zespół Szkolno- Przedszkolny w Pogrzebieniu;
- 7) Zespół Szkolno- Przedszkolny w Kobyli;
- 8) Zespół Szkolno- Przedszkolny w Rzuchowie;
- 9) Szkoła Podstawowa w Kornowacu;
- 10) Urząd Pocztowy;
- 11) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 12) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kornowacu;
- 13) NZOZ Medicus Poradnia Medycyny Rodzinnej – Kornowac;
- 14) NZOZ Medicus Poradnia Medycyny Rodzinnej -Kobyła.

Na jakość życia mieszkańców gminy wpływa szereg czynników. Pozytywny wpływ z pewnością gwarantuje czyste środowisko naturalne o znacznych walorach przyrodniczych, niski stopień zurbanizowania gminy oraz brak zakładów przemysłowych będących źródłem zanieczyszczeń emisji przemysłowej. Gmina posiada infrastrukturę wodociagową i telefoniczną oraz częściowo gazyfikacyjną. Zagroženiem dla środowiska naturalnego i jednocześnie czynnikiem wpływającym negatywnie na jakość życia w gminie jest niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna, która obniża warunki i standard zamieszkiwania.

Analizując sytuację w zakresie usług oświatowych, dostępu do obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, ochrony zdrowia oraz usług publicznych i administracji nie zidentyfikowano na obszarze gminy obszarów marginalizowanych w analizowanym zakresie. Ze względu na brak żłobka na terenie Gminy zidentyfikowano potrzebę jego stworzenia.

Zaopatrzenie w ciepło i gaz

W obszarze gminy eksploatowane są następujące gazociągi wysokiego ciśnienia oraz obiekty systemu przesyłowego:

- 1) gazociąg DN 300 PN 1,6 MPa relacji Radlin- Racibórz;
- 2) gazociąg DN 150 PN 1,6 MPa odgałęzienie do Stacji Gazowej Rzuchów;
- 3) gazociąg DN 150DN/ 100 PN 1,6 MPa odgałęzienie do Stacji Gazowej Kornowac- Pogrzebień;
- 4) obiekt systemu przesyłowego- Stacji Gazowej Rzuchów, $Q = 3\,200\text{ nm}^3/\text{h}$;
- 5) obiekt systemu przesyłowego- Stacji Gazowej Kornowac- Pogrzebień, $Q = 3\,200\text{ nm}^3/\text{h}$.

Zaopatrzenie w gaz obszaru gminy następuje poprzez gazociąg wysokiego ciśnienia DN 300 PN 1,6 MPa relacji Radlin- Racibórz. w granicach gminy nie wyklucza się istnienia innych nie wykazanych urządzeń podziemnych do przesyłu gazu, w tym nieczynnego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 300.

Gmina nie posiada scentralizowanego systemu zaopatrzenia w ciepło. Budynki mieszkalne posiadają indywidualne źródła ciepła. Ze względu na charakter zabudowy, składającej się w przeważającej większości z zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, stosowanie indywidualnych źródeł

---

ciepła pozostaje podstawowym sposobem zaopatrzenia w ciepło dla celów ogrzewania dla gospodarstw domowych.

Analiza wskaźnikowa obszaru przestrzenno – funkcjonalnego Gminy Kornowac

Na potrzeby oceny stanu infrastruktury w poszczególnych sołectwach określono następujące wskaźniki:

- Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców
- "Wskaźnik 3 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców"
- Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 5 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji na 100 mieszkańców

Tabela 49 Ilość obiektów publicznych w sołectwie

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość obiektów publicznych w sołectwie		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	10
Kobyła [0216332]	1150			2
Kornowac [0216349]	858			3
Łańce [0216409]	631			1
Pogrzebień [0216444]	1281			2
Rzuchów [0216504]	1077			2

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	1,02
Kobyła [0216332]	1150			0,17
Kornowac [0216349]	858			0,35
Łańce [0216409]	631			0,16
Pogrzebień [0216444]	1281			0,16
Rzuchów [0216504]	1077			0,19
Średnia				0,20

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane Gminy Kornowac

Najwięcej obiektów publicznych do których zaliczono boiska, ośrodki zdrowia, domy kultury, wieżę widokową znajduje się w sołectwie Kornowac – 3 obiekty. Najmniej korzystnie sytuacja wygląda w sołectwie Łańce w którym znajduje się tylko budynek Domu Kultury. w przypadku pozostałych sołectw sytuacja wygląda podobnie ponieważ w każdym z nich znajduje się jeden obiekt publiczny.

W przypadku przeliczenia obiektów publicznych na 100 mieszkańców średnia gminna przekroczona jest prawie w każdym sołectwie, co wynika z pełnienia przez sołectwo Kornowac roli siedziby gminy. w każdym sołectwie w zakresie budynków publicznych konieczne są prace remontowe i modernizacyjne mające na celu utrzymanie istniejących funkcji.

Tabela 50 Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Pozwolenia na budowę		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	39	23	20
Kobyła [0216332]	1150	10	3	4
Kornowac [0216349]	858	4	3	4
Łańce [0216409]	631	12	4	5
Pogrzebień [0216444]	1281	5	7	5
Rzuchów [0216504]	1077	8	6	2

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane Gminy Kornowac

Tabela 51 Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Pozwolenia na budowę		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	4,37	2,35	2,18
Kobyła [0216332]	1150	0,87	0,26	0,35
Kornowac [0216349]	858	0,47	0,35	0,47
Łańce [0216409]	631	1,90	0,63	0,79
Pogrzebień [0216444]	1281	0,39	0,55	0,39
Rzuchów [0216504]	1077	0,74	0,56	0,19
Średnia		0,87	0,47	0,44

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane Gminy Kornowac

W analizowanym okresie 2021 – 2023 liczba pozwoleń na budowę spadła blisko o połowę co jest zjawiskiem niekorzystnym. Liczba wydanych pozwoleń na budowę w ujęciu ilościowym była podobna w każdym sołectwie za wyjątkiem sołectwa Rzuchów w którym wydano najmniej pozwoleń na budowę. w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej pozwoleń wydano dla sołectwa Łańce i Kornowac, a najmniej dla sołectwa Rzuchów. Wskaźnik osiągnął wartość niższą niż średnia gminna w sołectwach Kobyła, Pogrzebień i Rzuchów (dane za 2023 rok).

Tabela 52 Liczba przystanków komunikacji autobusowej

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba przystanków		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	18
Kobyła [0216332]	1150	3	3	3
Kornowac [0216349]	858	3	3	3
Łańce [0216409]	631	2	2	2
Pogrzebień [0216444]	1281	4	4	4
Rzuchów [0216504]	1077	6	6	6

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane Gminy Kornowac

Wskaźnik 3 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba przystanków		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	1,80
Kobyła [0216332]	1150			0,26
Kornowac [0216349]	858			0,35
Łańce [0216409]	631			0,32
Pogrzebień [0216444]	1281			0,31
Rzuchów [0216504]	1077			0,56
Średnia				0,36

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane Gminy Kornowac

Najwięcej przystanków autobusowych znajduje się na terenie sołectwa Rzuchów co wynika z największej ilości dróg wojewódzkich na terenie sołectwa. Na terenie Rzuchowa znajduje się 6 przystanków. Najmniej przystanków znajduje się na terenie sołectwa Łańce – 2 przystanki. w przeliczeniu na 100 mieszkańców tylko na terenie sołectwa Rzuchów średnia gminna została przekroczona co jest zjawiskiem pozytywnym.

Tabela 53 Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba placów zabaw wymagających renowacji		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	10
Kobyła [0216332]	1150	2	2	2
Kornowac [0216349]	858	2	2	2
Łańce [0216409]	631	1	1	1
Pogrzebień [0216444]	1281	3	3	3

Rzuchów [0216504]	1077	2	2	2

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane Gminy Kornowac

Tabela 54 Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	0,99
Kobyła [0216332]	1150			0,17
Kornowac [0216349]	858			0,23
Łańce [0216409]	631			0,16
Pogrzebień [0216444]	1281			0,23
Rzuchów [0216504]	1077			0,19
Średnia				0,20

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane Gminy Kornowac

Najwięcej placów zabaw wymagających renowacji znajduje się na obszarze sołectwa Pogrzebień, a najmniej na terenie sołectwa Łańce. w przeliczeniu na 100 mieszkańców najgorzej sytuacja w przypadku placów zabaw wymagających remontu przedstawia się na terenie sołectw Kornowac i Pogrzebień.

Tabela 55 "Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji"

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji		
Rok	2023			2023
Razem	4997			610
Kobyła [0216332]	1150			34
Kornowac [0216349]	858			49
Łańce [0216409]	631			147
Pogrzebień [0216444]	1281			63
Rzuchów [0216504]	1077			317

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

Tabela 56 "Wskaźnik 5 (przestrzenno - funkcjonalny) Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji na 100 mieszkańców "

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

Najwięcej budynków niepodłączonych do systemu Kanalizacji znajduje się w sołectwie Łańce – 147 budynków, a najmniej w Kornowacu – 49 budynków. Analizując dane w przeliczeniu na 100 mieszkańców również omawiany czynnik najgorzej prezentuje się na terenie sołectwa Rzuchów gdzie

osiąga wartość 29,43, a najlepiej na terenie sołectwa Kobyla gdzie osiąga wartości na poziomie 2,96 co oznacza, że większość budynków jest podłączona do kanalizacji.

Tabela 57 "Wskaźnik 5 (przestrenno - funkcjonalny) Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji na 100 mieszkańców "

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji na 100 mieszkańców		
Rok	2023			2023
Razem	4997			66,32
Kobyla [0216332]	1150			2,96
Kornowac [0216349]	858			5,71
Łańce [0216409]	631			23,30
Pogrzebień [0216444]	1281			4,92
Rzuchów [0216504]	1077			29,43
Średnia				13,26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

2.12. Podsumowanie ankietyzacji

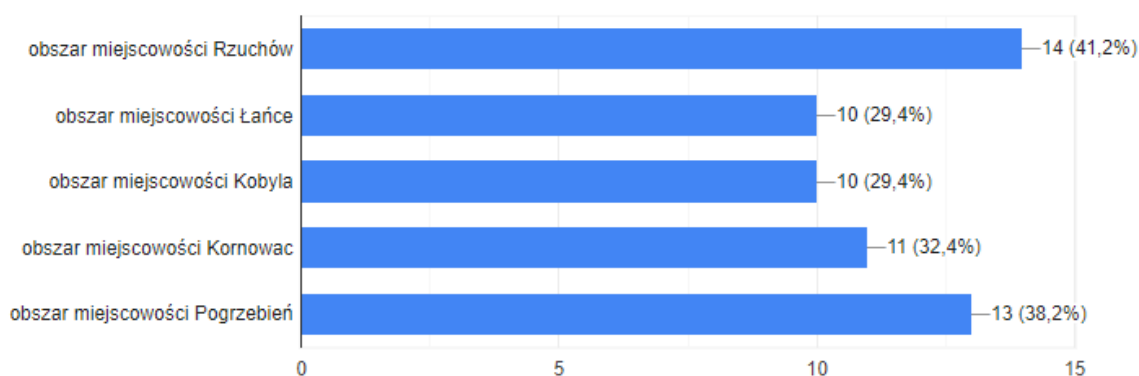
Mając na celu zachowanie partycypacyjnego charakteru dokumentu przeprowadzono ankietyzację, która miała na celu poznanie opinii mieszkańców w zakresie obszarów Gminy Kornowac które należy zrewitalizować, przyczyn degradacji tych terenów oraz problemów występujących na tych obszarach. Ankieta została również udostępniona na stronie internetowej Urzędu.

Ankieta dostępna była również w formie elektronicznej (strona www Urzędu Gminy Kornowac). W ramach odpowiedzi otrzymano 32 ankiety. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane uzyskane podczas ankietyzacji.

Wykres 3 Wyniki ankietyzacji (diagnoza)

I. Proszę wskazać, który obszar Gminy Pana(i) zdaniem powinien być poddany procesowi rewitalizacji (można wskazać maksymalnie 3 obszary).

34 odpowiedzi

Źródło: Ankietyzacja

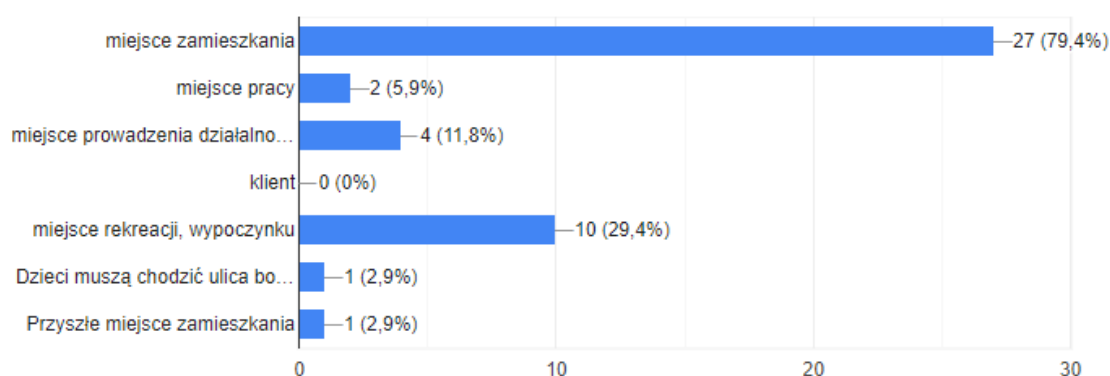
Przeprowadzona ankietyzacja wskazała, że procesowi rewitalizacji powinien zostać poddany przede wszystkim obszar miejscowości Rzuchów (41,2% odpowiedzi). Jako odpowiedzi inne wskazywano na obszar sołectwa Pogrzebień (38,2%) odpowiedzi oraz sołectwo Kornowac – 11 odpowiedzi (32,4%). W pierwszej kolejności zdaniem mieszkańców procesowi rewitalizacji powinien zostać poddany obszar sołectwa Rzuchów – 7 odpowiedzi (odpowiedzi skumulowane – w formularzu elektronicznym udzielano odpowiedzi w rubryce w której można było wskazać konkretny obszar) oraz obszar sołectwa Pogrzebień – 5 odpowiedzi. Obszar sołectwa Łańce wskazywały osoby, które w pierwszym pytaniu wskazywały ten obszar jako teren który należałoby objąć rewitalizacją.

Odpowiedzi udzielały głównie osoby zamieszkujące obszar, który ich zdaniem powinien zostać zrewitalizowany jako pierwszy – 27 odpowiedzi (79,4%), a następnie osoby odpoczywające na tym terenie (miejsce rekreacji, wypoczynku) – 10 odpowiedzi (29,4 %) oraz osoby świadczące prace na tym obszarze lub też prowadzące działalność gospodarczą.

Wykres 4 Wyniki ankietyzacji (diagnoza)

III. Proszę podać Pana(i) związek z tym terenem (można wskazać kilka odpowiedzi).

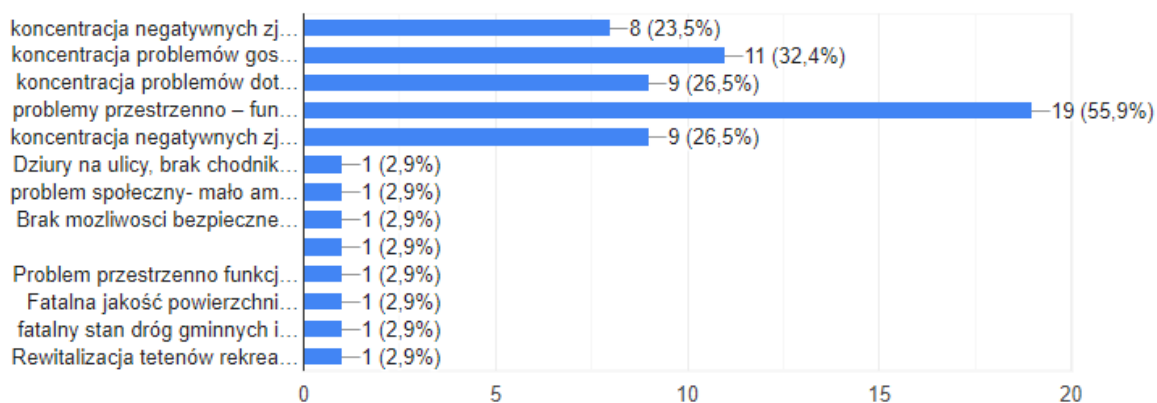
34 odpowiedzi

Źródło: Ankietyzacja

IV. Dlaczego Pana(i) zdaniem ten obszar Gminy jest zdegradowany? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 punkty)

34 odpowiedzi

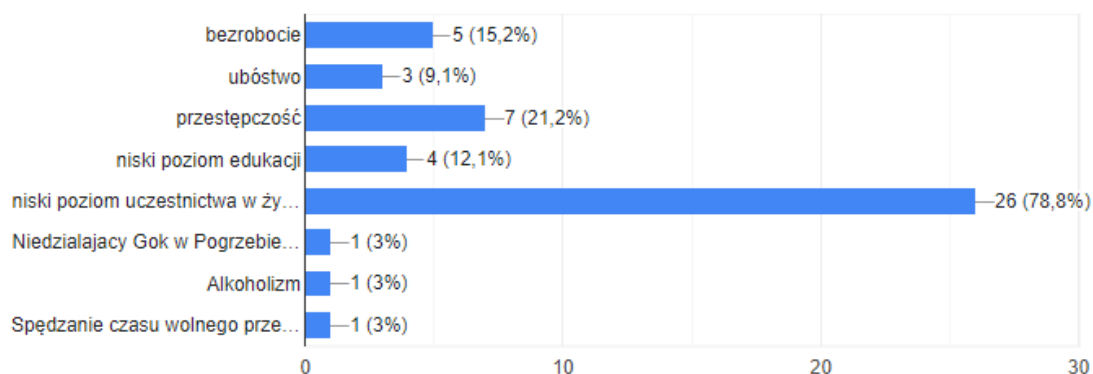

Jako przyczynę degradacji obszarów, które powinny zostać zrewitalizowane wskazywano przede wszystkim koncentrację negatywnych problemów przestrzenno – funkcjonalnych. Przykładowe odpowiedzi to: „brak kanalizacji, mała ilość połączeń komunikacji zbiorowej), plac zabaw nieodpowiedni dla dzieci grupy 2+), brak miejsca dla matek z dziećmi, plac zabaw przy Domu kultury nie spełnia standardów, rewitalizacja placów zabaw” – odpowiedzi w tym obszarze to około 60% wszystkich wskazań. Wskazano również na problemy w obszarze gospodarczym – 11 odpowiedzi, problemy w obszarze środowiska naturalnego oraz problemy w zakresie infrastruktury – przykładowe odpowiedzi „zły stan budynków, fatalna jakość powierzchni drogi, fatalny stan dróg, dziury na ulicy, brak chodnika„.

Wykres 5 Wyniki ankietyzacji (diagnoza)

V. Jakie problemy społeczne, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 punkty)

33 odpowiedzi

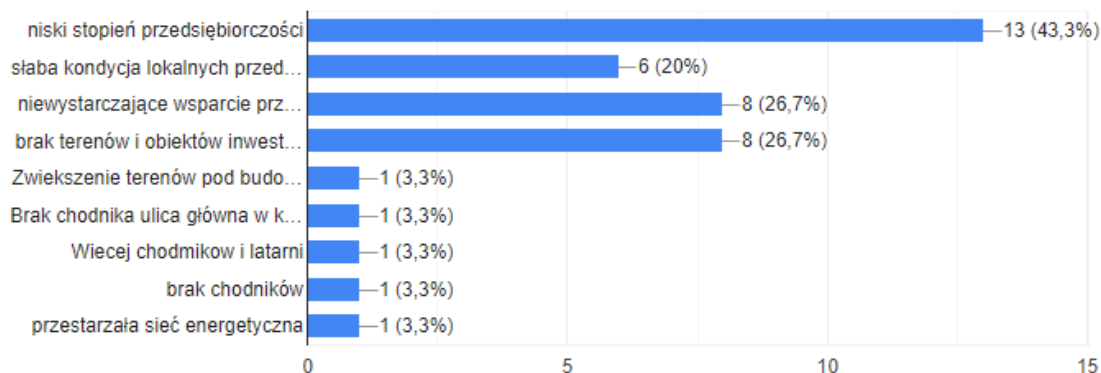
Źródło: Ankietyzacja

Wśród problemów społecznych wskazywano przede wszystkim problem niskiego uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym (78%) oraz przestępczość (21,2%) i bezrobocie (15,2%).

Wykres 6 Wyniki ankietyzacji (diagnoza)

VI. Jakie problemy gospodarcze, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji? (proszę zaznaczyć maksymalnie 2 punkty)

30 odpowiedzi

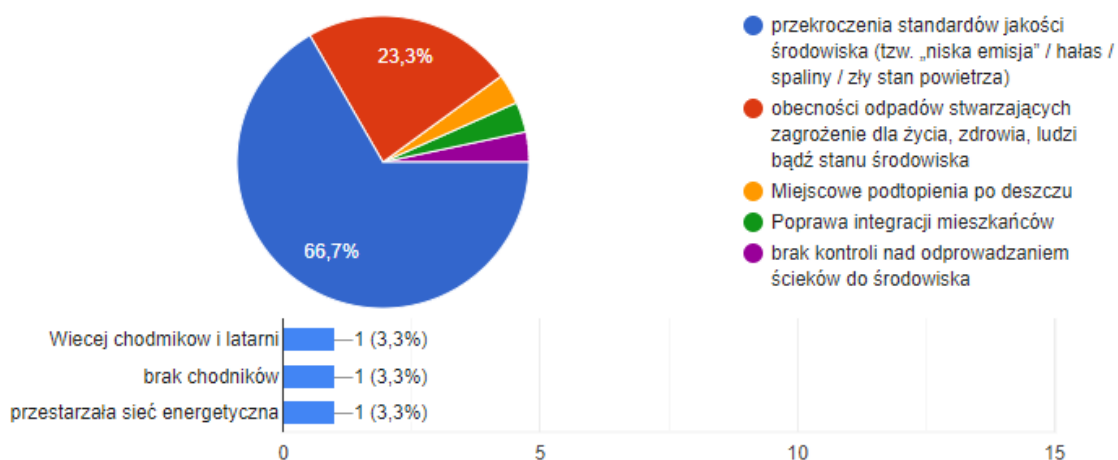
Źródło: Ankietyzacja

Wśród problemów gospodarczych głównym problemem według osób wypełniających ankietę jest niski stopień przedsiębiorczości (43,3% odpowiedzi), niewystarczające wsparcie przedsiębiorców przez organizacje otoczenia biznesu, brak terenów i obiektów inwestycyjnych – łącznie ponad 50% odpowiedzi.

Wykres 7 Wyniki ankietyzacji (diagnoza)

VII. Jakie problemy środowiskowe, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

30 odpowiedzi

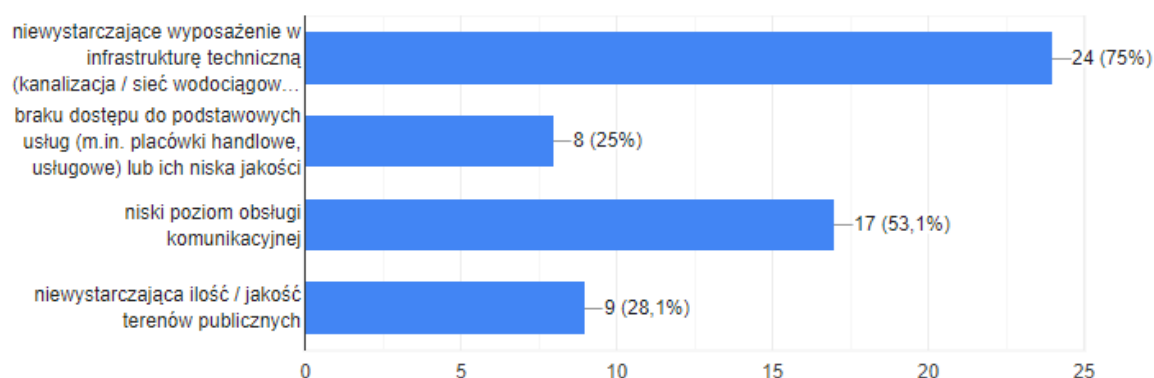
Źródło: Ankietyzacja

W obszarze środowiskowym największa część odpowiedzi dotyczyła przekroczenia standardów jakości środowiska tj. „niska emisja”, hałas, spaliny, zły stan powietrza – 66,7%. Część odpowiedzi dotyczyła również obecności odpadków stwarzających zagrożenie (dzikie wysypiska) – 23,3% odpowiedzi. Część odpowiedzi udzielone w polu „inne” nie dotyczy obszaru ochrony środowiska.

Wykres 8 Wyniki ankietyzacji (diagnoza)

VIII. Jakie problemy przestrzenno –funkcjonalne , na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

32 odpowiedzi

Źródło: Ankietyzacja

Analizując problemy przestrzenno – funkcjonalne, które wg. mieszkańców dominują na obszarach które należy poddać rewitalizacji można zauważyć, że największymi problemami dla mieszkańców są:

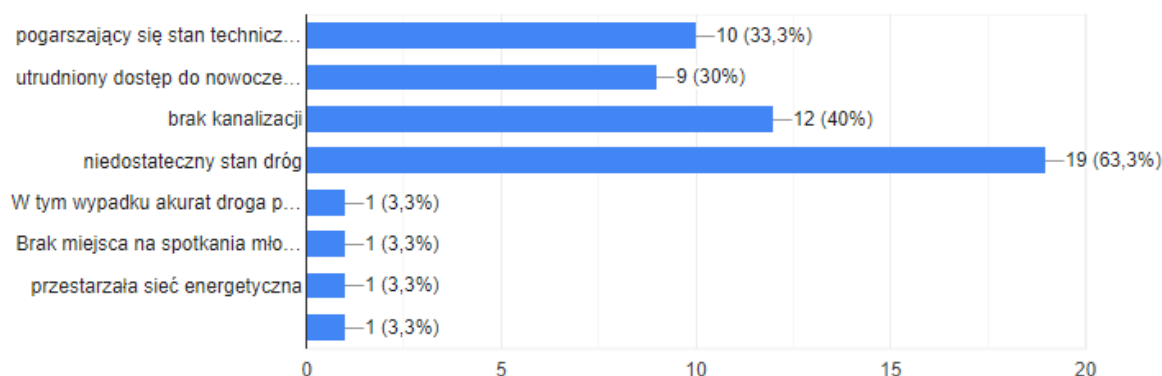
- niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną (75% odpowiedzi),
- niski poziom obsługi komunikacyjnej (53,1% odpowiedzi),

W zakresie problemów technicznych mieszkańcy zwracają uwagę przede wszystkim na:

- niedostateczny stan dróg – 20 odpowiedzi (łącznie),
- brak kanalizacji – 10 odpowiedzi,
- pogarszający się stan techniczny obiektów budowlanych, w tym budynków mieszkalnych.

IX. Jakie problemy techniczne, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

30 odpowiedzi

Źródło: Ankietyzacja

3. Wnioski z przeprowadzonej analizy danych

Podsumowując zebrane i przeanalizowane dane można sformułować następujące wnioski:

- Według danych GUS na koniec 2022 roku Gminę Kornowac zamieszkiwało łącznie 5 108 osób w tym 2522 mężczyzn i 2586 kobiet co stanowiło odpowiednio 49,4% i 50,6%. Liczba ludności na terenie Gminy systematycznie rośnie (trend rosnący w okresie od 2010 roku) co jest sprzeczne z trendami demograficznymi województwa śląskiego i Polski ogółem. Wzrost liczby ludności związany jest z przenoszeniem się mieszkańców z terenów miejskich na tereny wiejskie, jednakże w ostatnich dwóch latach nieznacznie zmniejszyła się liczba mieszkańców;
- Zdecydowanie największą grupą wiekową na terenie Gminy są osoby w wieku 70+, co jest zjawiskiem niekorzystnym. Niekorzystnym zjawiskiem które w przyszłości może wpłynąć na depopulację Gminy jest stosunkowo niewielka liczba osób w wieku 0-24, która jest mniej liczebna w stosunku do grupy wiekowej 25-45 lat. Ratunkiem dla Gminy mogą być nowi mieszkańcy, którzy będą migrować z terenu miast województwa śląskiego;
- Dane dotyczące korzystania z opieki społecznej (ustawa o pomocy społecznej) w okresie 2021 - 2023 wskazują na niewielki wzrost ilości mieszkańców którym udzielane jest wsparcie. Wzrost w okresie 2021 - 2023 wyniósł ok. 12 %. Najwięcej osób objętych wsparciem zamieszkiwało na terenie sołectwa Rzuchów. Wsparciem powyżej średniej gminnej w przeliczeniu na 100 mieszkańców cechowało się sołectwo Rzuchów;
- W okresie 2021 – 2023 liczba osób w grupie wiekowej do 25 roku życia korzystająca z pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej spadła z 16 do 6 osób. Najwięcej osób w analizowanej grupie wiekowej zamieszkiwało sołectwo Rzuchów. Największym udziałem w przeliczeniu na 100 mieszkańców korzystających z pomocy cechowało się sołectwo Łańce i Rzuchów (przekroczenie średniej w ujęciu całej gminy);
- W okresie 2021 – 2023 liczba korzystających ze wsparcia w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych zmniejszyła się z 81 do 44 co oznacza poprawę sytuacji w analizowanym zakresie udzielenia pomocy – spadek ilości udzielanych świadczeń wyniósł ok. 45%. Największym

wsparciem w przeliczeniu na 100 mieszkańców (dane za 2023 rok) cechowało się sołectwo Kornowac, które przekroczyło średnią wartość w ujęciu całej gminy;

- Mieszkańcom gminy udzielane jest również wsparcie alimentacyjne. w okresie 2021 – 2023 liczba osób którym udzielono wsparcia zwiększyła się nieznacznie bo z 15 do 18 osób. Najwięcej osób którym udzielono wsparcia zamieszkuje w sołectwie Kobyla (dane za 2023 rok). w przeliczeniu na 100 mieszkańców największe wsparcie udzielone zostało mieszkańcom sołectw Kobyla i Kornowac;
- Analizując liczbę osób z niepełnosprawnościami, którym udzielane jest wsparcie przez GOPS można zauważyć, że w okresie 2021 - 2023 nastąpił wzrost liczebności omawianej grupy o ok. 33%, co jest zjawiskiem negatywnym . Największa liczba osób z niepełnosprawnościami zamieszkiwała sołectwo Rzuchów, natomiast w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób z niepełnosprawnościami zamieszkiwało sołectwo Łańce i Rzuchów;
- Dane dotyczące usług opiekuńczych świadczonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kornowacu w okresie od 2021 do 2023 wskazują, że liczba osób korzystających z pomocy spadła blisko o połowę. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych jest praktycznie taka sama w poszczególnych sołectwach. Najlepiej sytuacja przedstawia się w Kornowacu i Łańcach gdzie nie ma osób które potrzebują tego typu usług. Analizując dane w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających z usług opiekuńczych zamieszkuje kolejno w Rzuchowie, Pogrzebieniu i Kobyli;
- Przedstawione dane statystyczne GKPRa wskazują, że w analizowanym okresie 2021 – 2023 spadła liczba spraw prowadzonych z 11 w roku 2021 do 6 w roku 2023 co stanowi spadek blisko o połowę. Jest to zjawisko pozytywne, jednakże należy pamiętać że dane nie obejmują wszystkich mieszkańców gminy z problemem alkoholowym.

Analiza danych wskazuje, że liczba osób z problemem alkoholowym w przeliczeniu na 100 mieszkańców przekroczona jest w stosunku do średniej gminnej na obszarze następujących sołectw:

- Łańce,
- Pogrzebień.

Wskaźnik najwyższe wartości osiąga na terenie sołectwa Kobyla;

- Na koniec 2023 roku stopa bezrobocia w powiecie raciborskim wynosiła 3,3%. w analogicznym okresie stopa bezrobocia w ujęciu województwa wynosiła 3,6% a w skali kraju 5,1%. Według stanu na 30.04.2024 w Gminie Kornowac bezrobotnych było 41 osób w tym 26 kobiet. Najwięcej osób bezrobotnych zamieszkiwało na koniec 2023 roku sołectwa Rzuchów (14 osób), Kobyla (10 osób), Pogrzebień (10 osób);
  - Najwięcej organizacji pozarządowych funkcjonuje w sołectwie Kobyla – 4 organizacje, a najmniej w sołectwie Łańce – 2 organizacje. Analizując dane w przeliczeniu na 100 mieszkańców najlepiej sytuacja przedstawia się w sołectwie Kobyla i Kornowac, a najgorzej w sołectwie Pogrzebień. Wśród problemów społecznych (ankietyzacja) wskazywano przede wszystkim problem niskiego uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym (78%);
  - Średnia przestępstw w gminie jest porównywalna do średniej krajowej i niższa od wartości średniej dla województwa. w powiecie raciborskim średnia liczba przestępstw od kilku lat maleje. Z kolei odsetek wszystkich zdarzeń drogowych na terenie Gminy wynosi 4,3% w stosunku do całego powiatu. Powyższe dane liczbowe wskazują więc na wysoki poziom bezpieczeństwa na terenie Gminy. Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców była przekroczona w stosunku do średniej gminnej na obszarze następujących sołectw:
-

- Kornowac,
    - Pogrzebień,
    - Rzuchów
  - Wszystkie wskaźniki dotyczące sytuacji gospodarczej wskazują na niższą aktywność gospodarczą mieszkańców gminy w stosunku do danych na poziomie województwa i Polski. Wynikać może to z faktu, że część mieszkańców pracuje poza granicami Polski oraz z okolicznych miast które stanowią miejsce pracy mieszkańców gminy. Ze względu na zmianę sposobu liczenia w/w danych nie przeprowadzono ich analizy.
Pozytywnym zjawiskiem jest rosnąca liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności, która w okresie 2020 – 2022 urosła o ok. 9%.
Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na koniec 2023 roku zlokalizowanych było w sołectwie Rzuchów. w przeliczeniu na 100 mieszkańców liczba podmiotów gospodarczych również jest największa w Rzuchowie;
  - W ujęciu ilościowym najwięcej budynków wymagających azbestu na terenie Gminy Kornowac znajduje się na terenie sołectwa Rzuchów – 67 budynków, a najmniej na terenie sołectwa Łańce – 41 budynków. w zakresie opalania domów paliwem stałym najwięcej pieców do czwartej klasy włącznie znajduje się na terenie sołectwa Pogrzebień - 148 oraz Rzuchów - 146, najmniej natomiast na terenie sołectwa Łańce -68 pieców. w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej pieców do czwartej klasy włącznie zlokalizowanych jest na terenie sołectwa Rzuchów;
  - Najwięcej budynków wymagających modernizacji / remontu zlokalizowanych jest na terenie sołectwa Pogrzebień – 24 budynki, najlepiej natomiast sytuacja wygląda w sołectwach Kornowac i Łańce gdzie podjęcia prac wymaga tylko 8 budynków / sołectwo. w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej budynków wymagających podjęcia prac zlokalizowanych jest również na terenie sołectwa Pogrzebień;
  - W obszarze gminy nie występują obszary wskazane do rozwoju energetyki wiatrowej, nie występują tu też inne tereny służące produkcji energii ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100kW. w ostatnich latach znacząco wzrosła ilość przydomowych instalacji OZE – głównie panele fotowoltaiczne i pompy ciepła, jednak w związku z koniecznością ograniczenia emisji CO2 co wynika z wytycznych europejskich i krajowych istnieje konieczność dalszych inwestycji w tym zakresie;
  - Obiektami realizującym zadania z zakresu oświaty na terenie gminy są:
    - Zespół Szkolno - Przedszkolny w Rzuchowie (szkoła + przedszkole);
    - Zespół Szkolno - Przedszkolny w Kobyli, (szkoła + przedszkole w Kobyli i dodatkowo drugie przedszkole w Łańcach wchodzące w skład ZSP Kobyła);
    - Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kornowacu;
    - Zespół Szkolno - Przedszkolny w Pogrzebieniu (szkoła + przedszkole).
  - Na koniec 2022 roku wychowaniem przedszkolnym było objętych 199 dzieci z 238 w tej grupie wiekowej. Funkcjonujące w obszarze gminy obiekty oświaty zapewniają dostęp do niej w wystarczającym stopniu, większość obiektów jest w dobrym stanie technicznym. Ilość placówek oświatowych jest wystarczająca dla obecnych potrzeb biorąc pod uwagę przewidywania dotyczące ilości mieszkańców, w tym korzystających z opisywanych obiektów oświaty. Konieczne jest jednak doposażenie istniejących placówek;
  - Najwięcej obiektów publicznych do których zaliczono boiska, ośrodki zdrowia, domy kultury, wieżę widokową znajduje się w sołectwie Kornowac – 3 obiekty. Najmniej korzystnie sytuacja wygląda w sołectwie Łańce w którym znajduje się tylko budynek Domu Kultury. w przypadku
-

pozostałych sołectw sytuacja wygląda podobnie ponieważ w każdym z nich znajduje się jeden obiekt publiczny.

W przypadku przeliczenia obiektów publicznych na 100 mieszkańców średnia gminna przekroczona jest prawie w każdym sołectwie, co wynika z pełnienia przez sołectwo Kornowac roli siedziby gminy. w każdym sołectwie w zakresie budynków publicznych konieczne są prace remontowe i modernizacyjne mające na celu utrzymanie istniejących funkcji.

- W analizowanym okresie 2021 – 2023 liczba pozwoleń na budowę spadła blisko o połowę co jest zjawiskiem niekorzystnym. Liczba wydanych pozwoleń na budowę w ujęciu ilościowym była podobna w każdym sołectwie za wyjątkiem sołectwa Rzuchów w którym wydano najmniej pozwoleń na budowę. w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej pozwoleń wydano dla sołectwa Łańce i Kornowac, a najmniej dla sołectwa Rzuchów.

Reasumując, główne zidentyfikowane problemy to:

- starzejące się społeczeństwo,
- niski poziom uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym,
- niski wskaźnik przedsiębiorczości w stosunku do województwa i kraju,
- emisja liniowa i tzw. „niska emisja”, niedostateczne wykorzystanie OZE,
- niewystarczająca dostępność do sieci kanalizacyjnej, zły stan części dróg gminnych,
- duża ilość terenów wymagających zagospodarowania lub zmiany przeznaczenia,
- remont, modernizacja infrastruktury obiektów publicznych, brak opieki instytucjonalnej nad dziećmi do lat trzech.

4. Metodologia

Wyznaczenie obszarów zdegradowanych oraz obszarów objętych Gminnym Programem Rewitalizacji nastąpiło w oparciu o:

- ustawę o rewitalizacji;
- dokument pn. „ZASADY OPINIOWANIA GMINNYCH PROGRAMÓW REWITALIZACJI ORAZ PROWADZENIA WYKAZU GMINNYCH PROGRAMÓW REWITALIZACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO w RAMACH FE SL 2021-2027”;
- dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego;
- dane Urzędu Gminy w Kornowacu oraz dane udostępnione przez jednostki organizacyjne Urzędu Gminy tj. (Ośrodek Pomocy Społecznej, CKiB w Kornowacu);
- wykorzystanie sprawozdań rocznych gminnego ośrodka pomocy społecznej
- dane udostępnione przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- dane udostępnione przez Komendę Powiatową Policji w Raciborzu;
- dane Powiatowego Urzędu Pracy w Raciborzu;
- przeprowadzoną ankietyzację;
- rozmowy z kierownikami jednostek gminnych.

Na etapie opracowania dokumentu wykorzystano konsultacje z mieszkańcami które odbyły się na etapie opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Konrowac do 2030 roku. Konsultacje z mieszkańcami w sprawie opracowania założeń do Strategii Rozwoju Gminy Kornowac odbyły się w każdym z pięciu sołectw w okresie październik - listopad 2021. Ich uczestnikami byli przedstawiciele lokalnych grup inicjatywnych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw oraz urzędów i instytucji działających na terenie poszczególnych sołectw, tzw. liderzy lokalni, którzy podczas spotkań wypowiadali się na tematy

---

związane z poszczególnymi obszarami funkcjonowania ich miejscowości oraz całej Gminy. Celem głównym warsztatów było zasięgnięcie opinii lokalnych przedsiębiorców, instytucji i mieszkańców dotyczących obecnej sytuacji w gminie, jej mocnych i słabych stron, a także zebranie pomysłów na działania inwestycyjne i pozainwestycyjne mogące przyczynić się do rozwoju Gminy w nadchodzących latach.

Diagnozę służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego przeprowadzono z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, w oparciu o analizę wskaźnikową i badania jakościowe.

Mając na celu jak najbardziej trafne wyznaczenie obszarów zdegradowanych oraz obszarów objętych Gminnym Programem Rewitalizacji przyjęto następujące założenia:

- obszar którego dotyczy program obejmuje Gminę Kornowac;
- gminę podzielono na jednostki pomocnicze (sołectwa);
- gminny program rewitalizacji nie może obejmować więcej niż 20% powierzchni Gminy Kornowac i nie więcej niż 30% jej mieszkańców;
- wyznaczenie obszarów objętych programem nastąpiło w oparciu o wyniki analizy wskaźnikowej na podstawie zebranych danych;
- wskaźniki zostały skonstruowane w oparciu o zasadę, że rewitalizację należy prowadzić tam, gdzie występuje największe nasilenie niepożądanych zjawisk i problemów;
- liczba mieszkańców wynika z liczby osób faktycznie zamieszkujących poszczególne sołectwa (pobyt stały).

W ramach prac dotyczących wyznaczenia obszarów objętych oraz obszarów objętych rewitalizacją określono następujące wskaźniki:

OBSZAR SPOŁECZNY

- **Wskaźnik 1 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) na 100 mieszkańców sołectwa** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największym wsparciem ludności w zakresie opieki społecznej. Wskaźnik obrazuje ilość osób korzystających z pomocy społecznej w danym sołectwie.
- **Wskaźnik 2 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) na 100 mieszkańców** – wskaźnik mierzy pomoc udzielą w ramach ustawy i obejmuje następujące świadczenia w przeliczeniu na 100 mieszkańców każdego z sołectw:
  - Zasiłek rodzinny;
  - Świadczenie rodzicielskie;
  - Świadczenie pielęgnacyjne;
  - Zasiłek pielęgnacyjny;
  - Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Wskaźnik obrazuje ilość osób korzystających z pomocy społecznej w danym sołectwie.

- **Wskaźnik 3 (obszar społeczny) Liczba osób z niepełnosprawnościami na 100 mieszkańców sołectwa** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą osób z niepełnosprawnościami. Wskaźnik obrazuje ilość osób z niepełnosprawnościami w danym sołectwie.
-

- **Wskaźnik 4 (obszar społeczny) Ilość osób korzystająca z usług opiekuńczych na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Wskaźnik obrazuje ilość osób korzystających z usług opiekuńczych w danym sołectwie.
- **Wskaźnik 5 (obszar społeczny) Ilość spraw prowadzonych przez GKRPA na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą osób z problemem alkoholowym. Wskaźnik obrazuje ilość osób z problemem alkoholowym w danym sołectwie.
- **Wskaźnik nr 6 (obszar społeczny) Ilość osób bezrobotnych na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą osób bezrobotnych. Wskaźnik obrazuje ilość osób bezrobotnych w danym sołectwie.
- **Wskaźnik nr 7 (obszar społeczny) Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą liczbą osób uczestniczących w życiu społeczno – kulturalnym. Wskaźnik obrazuje ilość organizacji pozarządowych w danym sołectwie.
- **Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą przestępstw. Wskaźnik obrazuje przestępczość w danym sołectwie.

OBSZAR GOSPODARDCZY

- **Wskaźnik 1 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą przedsiębiorczością. Wskaźnik obrazuje liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie sołectwa.
- **Wskaźnik 2 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się problemami w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. Wskaźnik obrazuje liczbę podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 3 (obszar gospodarczy) Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się wzrostem liczby przedsiębiorstw. Wskaźnik obrazuje liczbę podmiotów gospodarczych nowopowstałych na terenie danego sołectwa.

OBSZAR ŚRODOWISKOWY

- **Wskaźnik 1 (obszar środowiskowy) Liczba budynków które wymagają usunięcia azbestu na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą budynków które wymagają usunięcia azbestu. Wskaźnik obrazuje liczbę budynków które wymagają usunięcia azbestu na terenie danego sołectwa.
  - **Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się zanieczyszczeniem hałasem. Wskaźnik obrazuje natężenie hałasem na terenie danego sołectwa.
  - **Wskaźnik 3 (obszar środowiskowy) Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największym
-

zanieczyszczeniem środowiska. Wskaźnik obrazuje liczbę budynków opalanych węglem (piecem do klasy 4 kotła włącznie) na terenie danego sołectwa.

OBSZAR TECHNICZNY

- **Wskaźnik 1 (obszar techniczny) Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą budynków do remontu. Wskaźnik obrazuje liczbę budynków które wymagają remontu / termomodernizacji na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 2 (obszar techniczny) Długość dróg gminnych wymagających remontu na 100 mieszkańców [mb]** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą długością dróg do remontu. Wskaźnik obrazuje długość dróg gminnych które wymagają remontu na terenie danego sołectwa.

OBSZAR PRZESTRZENNO – FUNKCJONALNY

- **Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą dostępnością infrastruktury publicznej. Wskaźnik obrazuje liczbę obiektów publicznych na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą atrakcyjnością pod kątem budowy domu. Wskaźnik obrazuje liczbę wydanych pozwoleń na terenie danego sołectwa.
- **"Wskaźnik 3 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców"** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą dostępnością komunikacyjną. Wskaźnik obrazuje dostępność komunikacji zbiorowej na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą koncentracją miejsc rekreacji wymagających renowacji. Wskaźnik obrazuje liczbę miejsc rekreacji które wymagają remontu / renowacji na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 5 (obszar techniczny) Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą jakością życia w zakresie infrastruktury technicznej. Wskaźnik obrazuje liczbę budynków które nie są podłączone do kanalizacji na terenie danego sołectwa.

Wartości wskaźników zostały obliczone w oparciu o dane z 2023 roku. w przypadku braku danych za 2023 rok wykorzystano dane z 2022 roku. Zastosowane wskaźniki w pełni odzwierciedlają sytuację społeczną, przestrzenną, infrastrukturalną, środowiskową oraz gospodarczą na obszarze gminy, nie ma więc potrzeby określania dodatkowych wskaźników.

5. Delimitacja obszarów zdegradowanych

Mając na celu wyznaczenie obszarów zdegradowanych oraz obszarów które objęte zostaną rewitalizacją wykorzystano metodę ilorazu lokalizacji. Wskaźnik ilorazu lokalizacji jest miernikiem natężenia

---

(nagromadzenia, koncentracji) danej cechy na określonym obszarze. Metoda ta umożliwia identyfikację zjawisk odznaczających się ponadprzeciętną koncentracją na analizowanym terenie w stosunku do wartości średniej dla jednostki wyższego rzędu (tj. jednostki odniesienia). O ponadprzeciętnej koncentracji danej cechy na badanym obszarze można mówić, kiedy wskaźnik ilorazu lokalizacji osiąga wartości wyższe od średniej z terenu całej gminy.

Poniżej przedstawiono zestawienie natężenia zjawisk kryzysowych na terenie Gminy Kornowac w podziale na sołectwa:

Tabela 58 Wartości wskaźników dla poszczególnych sołectw

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR SPOŁECZNY - WSKAŹNIKI								Suma czynników negatywnych
Rok	2023	1	2	3	4	5	6	7	8	
Razem	4997	7,16	13,78	2,46	0,52	0,60	4,92	1,62	17,13	
Kobyła [0216332]	1150	1,13	2,17	0,35	0,17	0,00	0,87	0,35	1,04	5,39
Kornowac [0216349]	858	1,05	4,31	0,23	0,00	0,12	0,70	0,35	3,50	9,56
Łańce [0216409]	631	0,79	1,74	0,63	0,00	0,16	1,27	0,32	1,74	6,02
Pogrzebień [0216444]	1281	1,41	3,04	0,31	0,16	0,23	0,78	0,23	6,95	12,65
Rzuchów [0216504]	1077	2,79	2,51	0,93	0,19	0,09	1,30	0,37	3,90	11,33
Średnia		1,43	2,76	0,49	0,10	0,12	0,98	0,32	3,43	

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Wskaźniki:

- Wskaźnik 1 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) na 100 mieszkańców sołectwa
- Wskaźnik 2 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 3 (obszar społeczny) Liczba osób z niepełnosprawnościami na 100 mieszkańców sołectwa
- Wskaźnik 4 (obszar społeczny) Ilość osób korzystająca z usług opiekuńczych na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 5 (obszar społeczny) Ilość spraw prowadzonych przez GKRPA na 100 mieszkańców
- Wskaźnik nr 6 (obszar społeczny) Ilość osób bezrobotnych na 100 mieszkańców
- Wskaźnik nr 7 (obszar społeczny) Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców

Przeprowadzona analiza wskazała, że następujące przekroczenia w poszczególnych sołectwach:

- Kobyła – 1 wskaźnik
- Kornowac – 2 wskaźniki
- Łańce – 4 wskaźniki

- Pogrzebień – 5 wskaźników
- Rzuchów – 5 wskaźników

W celu określenia gdzie sytuacja kryzysowa jest największa dokonano zsumowania wskaźników od 1-6, 8 (wskaźniki wyrażają zjawiska negatywne) oraz odjęto od niego wartość wskaźnika nr 7 (wskaźnik wyraża zjawisko pozytywne).

Przeprowadzona analiza wskazała, że największa kumulacja negatywnych zjawisk społecznych występuje na terenie sołectw:

- Pogrzebień – 12,65
- Rzuchów – 11,33
- Kornowac -9,56

Sołectwa Kobyla i Łańce cechują się najmniejszym natężeniem niekorzystnych zjawisk społecznych.

W dalszej kolejności przeprowadzono analizę wskaźnikową wszystkich sołectw w poszczególnych obszarach.

OBSZAR GOSPODARCZY

Tabela 59 Wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą w poszczególnych sołectwach.

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR GOSPODARCZY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	24,42	17,59	1,97
Kobyla [0216332]	1150	4,26	3,48	0,43
Kornowac [0216349]	858	5,48	4,55	0,47
Łańce [0216409]	631	3,96	3,33	0,00
Pogrzebień [0216444]	1281	4,68	3,36	0,70
Rzuchów [0216504]	1077	6,04	2,88	0,37
Średnia		4,88	3,52	0,39

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Wskaźniki:

- Wskaźnik 1 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 3 (obszar gospodarczy) Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców

Przeprowadzona analiza wskazuje, że na obszarach na których występują problemy w obszarze społecznym występują również problemy w obszarze gospodarczym. Sołectwo Pogrzebień i Rzuchów cechują się przekroczeniem dwóch z trzech wskaźników.

OBSZAR ŚRODOWISKOWY

Tabela 60 Wskaźniki charakteryzujące obszar środowiskowy w poszczególnych sołectwach.

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR ŚRODOWISKOWY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	29,42	0,84	0,61
Kobyła [0216332]	1150	4,87	0,00	0,12
Kornowac [0216349]	858	7,46	0,20	0,13
Łańce [0216409]	631	6,50	0,00	0,11
Pogrzebień [0216444]	1281	4,37	0,10	0,12
Rzuchów [0216504]	1077	6,22	0,54	0,14
Średnia		5,88	0,17	0,12

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Wskaźniki:

- Wskaźnik 1 (obszar środowiskowy) Liczba budynków które wymagają usunięcia azbestu na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa
- Wskaźnik 3 (obszar środowiskowy) Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców

Przeprowadzona analiza wskazuje, że na obszarach na których występują problemy w obszarze społecznym występują również problemy w obszarze środowiskowym. Na terenie sołectwa Kornowac oraz Rzuchów przekroczone są trzy z trzech wskaźników.

OBSZAR PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY

Tabela 61 Wskaźniki charakteryzujące obszar przestrzenno – funkcjonalny w poszczególnych sołectwach

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY - WSKAŹNIKI				
Rok	2023	1	2	3	4	5
Razem	4997	0,72	2,18	1,80	0,99	66,32
Kobyła [0216332]	1150	0,09	0,35	0,26	0,17	2,96

Kornowac [0216349]	858	0,47	0,47	0,35	0,23	5,71
Łańce [0216409]	631	0,00	0,79	0,32	0,16	23,30
Pogrzebień [0216444]	1281	0,08	0,39	0,31	0,23	4,92
Rzuchów [0216504]	1077	0,09	0,19	0,56	0,19	29,43
Średnia		0,14	0,44	0,36	0,20	13,26

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Wskaźniki:

- Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców
- "Wskaźnik 3 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców" mieszkańców
- Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 5 (obszar techniczny) Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji na 100 mieszkańców

Przeprowadzona analiza wskazuje, że na obszarach na których występują problemy w obszarze społecznym występują również problemy w obszarze przestrzenno – funkcjonalnym. Na terenie sołectwa Kornowac przekroczone są dwa wskaźniki, natomiast na terenie sołectw Pogrzebień i Rzuchów przekroczone są odpowiednio cztery i trzy wskaźniki.

OBSZAR TECHNICZNY

Tabela 62 Wskaźniki charakteryzujące obszar techniczny w poszczególnych sołectwach

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR TECHNICZNY	
Rok	2023	1	2
Razem	4997	5,85	1 846,41
Kobyła [0216332]	1150	1,30	135
Kornowac [0216349]	858	0,93	458
Łańce [0216409]	631	1,27	878
Pogrzebień [0216444]	1281	1,87	56
Rzuchów [0216504]	1077	0,48	319
Średnia		1,17	369

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Wskaźniki:

- Wskaźnik 1 (obszar techniczny) Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar techniczny) Długość dróg gminnych wymagających remontu na 100 mieszkańców [mb]

Przeprowadzona analiza wskazuje, że na obszarach na których występują problemy w obszarze społecznym występują również problemy w obszarze technicznym. Sołectwa Kornowac i Pogrzebień charakteryzują się przekroczeniem jednego z dwóch wskaźników.

W oparciu o przeprowadzoną analizę natężenia zjawisk kryzysowych określono, że obszarami zdegradowanymi na obszarze Gminy Kornowac są następujące obszary:

- Kornowac,
- Pogrzebień,
- Rzuchów.

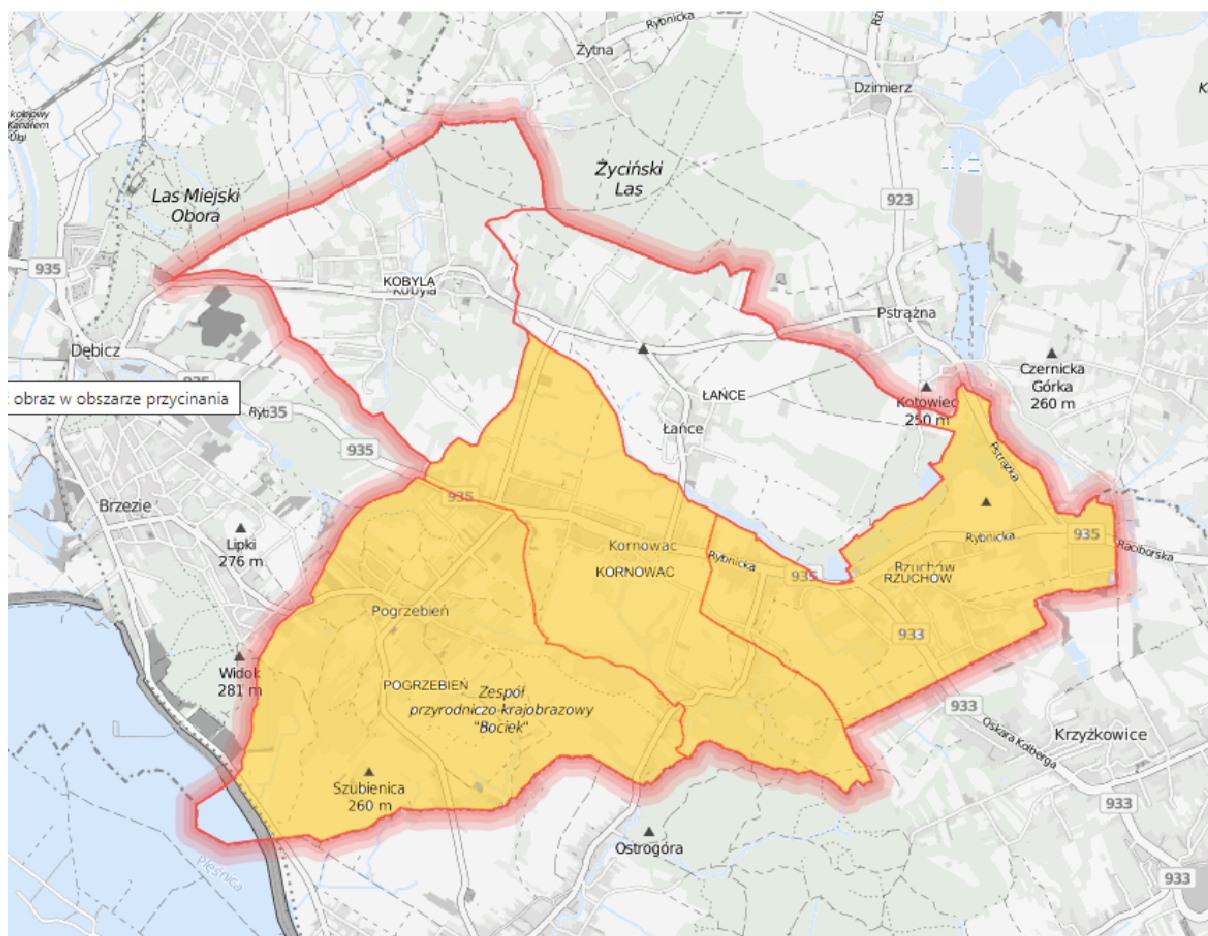
Przy wyznaczaniu podobszarów wzięto pod uwagę obszary cechujące się największym natężeniem problemów społecznych. Na podobszarach zidentyfikowano również problemy w obszarach gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno – funkcjonalnym lub technicznym.

Pod uwagę brano tereny zamieszkałe oraz tereny które mogą podlegać zmianom w zakresie zagospodarowania terenu.

Powierzchnia obszarów zdegradowanych wynosi 1615,0787 ha.

Mapa 8 Mapa Obszarów zdegradowanych na terenie Gminy Kornowac

Źródło: Opracowanie własne

6. Delimitacja obszarów objętych rewitalizacją

Obszary objęte rewitalizacją to te obszary na których oprócz negatywnych zjawisk społecznych występują problemy w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej lub technicznej. Największe nagromadzenie problemów społecznych występuje na terenie sołectw:

- Kornowac,
- Pogrzebień,
- Rzychów.

Na podobszarach zidentyfikowano również problemy w obszarach gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno – funkcjonalnym lub technicznym.

Analogicznie jak przy wyznaczaniu obszarów zdegradowanych przy wyznaczaniu obszarów objętych rewitalizacją pod uwagę brano tereny zamieszkałe oraz tereny które mogą podlegać zmianom w zakresie zagospodarowania terenu. Wzięto również pod uwagę obszary, które mogą stanowić podstawę do prowadzenia działań rewitalizacyjnych mających na celu wyprowadzenie poszczególnych podobszarów z sytuacji kryzysowej.

Ujęto tereny cechujące się największym natężeniem problemów społecznych oraz problemów występujących w pozostałych obszarach (środowisko, przestrzeń, infrastruktura, gospodarka).

Poniżej przedstawiono szczegółową charakterystykę poszczególnych podobszarów, które planuje się objąć procesem rewitalizacji.

6.1. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac”

Obszar obejmuje teren następujących ulic

- Sadowa,
- Spokojna,
- Starowiejska,
- Raciborska (od ul. Zacisze do ul. Wolności).

Obszar zamieszkuje 363 osób, co stanowi 7,26% mieszkańców gminy.

Powierzchnia podobszaru wynosi 86,3149 ha co stanowi 3,3% powierzchni gminy.

Jest to obszar w który charakteryzuje się znaczną koncentracją mieszkańców.

Poniżej przedstawiono analizę wskaźnikową podobszaru rewitalizacji pn. „Sołectwo Kornowac”

Tabela 63 Analiza wskaźnikowa sołectwa Kornowac

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR SPOŁECZNY - WSKAŹNIKI								Suma czynników negatywnych
		1	2	3	4	5	6	7	8	
Rok	2023	1	2	3	4	5	6	7	8	
Razem	4997	7,16	13,78	2,46	0,52	0,60	4,92	1,62	17,13	
Kornowac [0216349]	858	1,05	4,31	0,23	0,00	0,12	0,70	0,35	3,50	9,56
Średnia		1,43	2,76	0,49	0,10	0,12	0,98	0,32	3,43	

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR GOSPODARCZY - WSKAŹNIKI		
		1	2	3
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	24,42	17,59	1,97
Kornowac [0216349]	858	5,48	4,55	0,47
Średnia		4,88	3,52	0,39

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR ŚRODOWISKOWY - WSKAŹNIKI		
		1	2	3
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	29,42	0,84	0,61
Kornowac [0216349]	858	7,46	0,20	0,13
Średnia		5,88	0,17	0,12

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY - WSKAŹNIKI				
Rok	2023	1	2	3	4	5
Razem	4997	0,72	2,18	1,80	0,99	66,32
Kornowac [0216349]	858	0,47	0,47	0,35	0,23	5,71
Średnia		0,14	0,44	0,36	0,20	13,26

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR TECHNICZNY	
Rok	2023	1	2
Razem	4997	5,85	1 846,41
Kornowac [0216349]	858	0,93	458
Średnia		1,17	369

Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac” charakteryzuje się następującymi przekroczeniami:

OBSZAR SPOŁECZNY

- Wskaźnik 2 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców

OBSZAR GOSPODARCZY

Żaden wskaźnik nie jest przekroczony.

OBSZAR ŚRODOWISKOWY

- Wskaźnik 1 (obszar środowiskowy) Liczba budynków które wymagają usunięcia azbestu na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa
- Wskaźnik 3 (obszar środowiskowy) Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców

OBSZAR PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNY

- Wskaźnik 3 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców

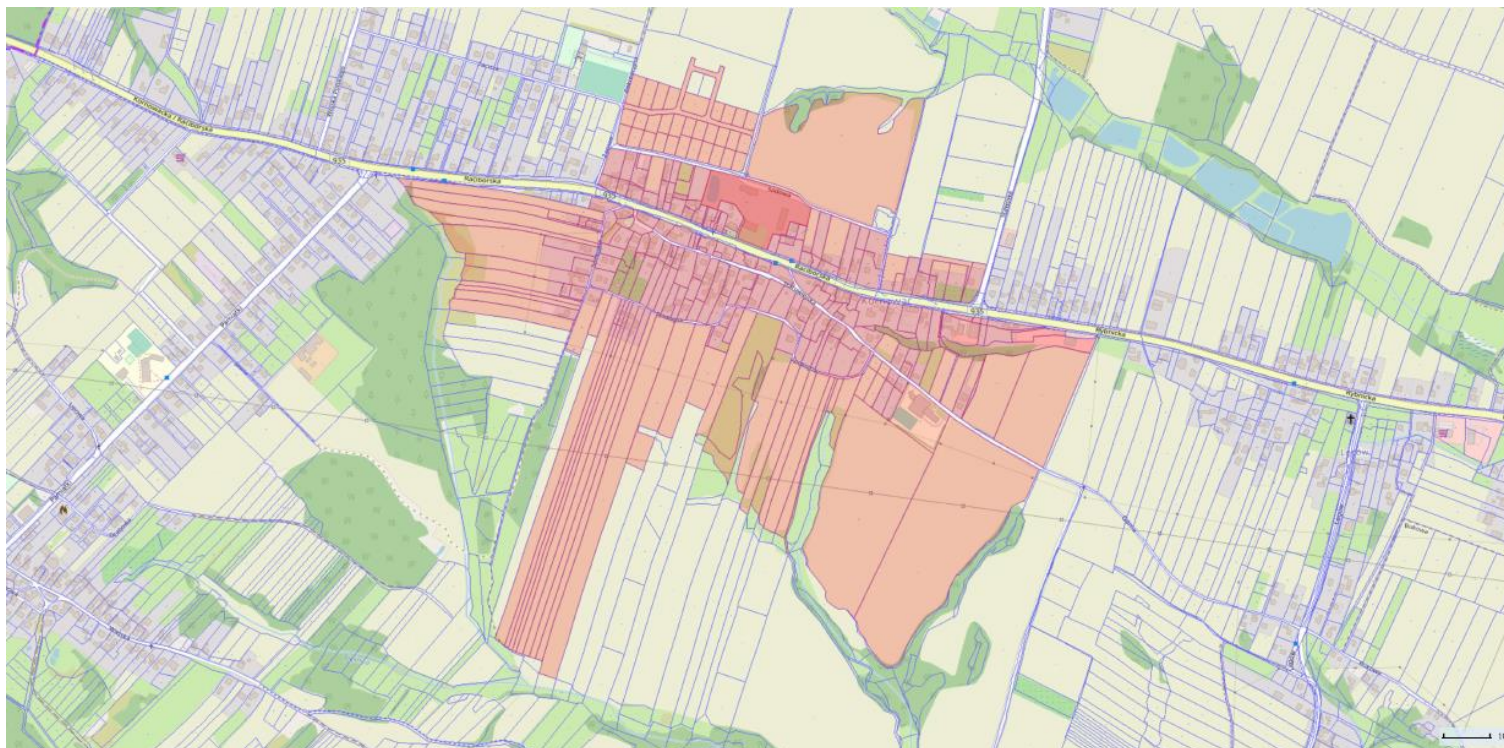
OBSZAR TECHNICZNY

- Wskaźnik 2 (obszar techniczny) Długość dróg gminnych wymagających remontu na 100 mieszkańców [mb]

Poniżej przedstawiono podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac” na mapie:

Mapa 9 Podobszar rewitalizacji "Sołectwo Kornowac"

Źródło: Opracowanie własne

Legenda:

■ - podobszar objęty rewitalizacją

6.2. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów”

Obszar obejmuje teren następujących ulic

- Karola Miarki,
- Pszowska,
- Rybnicka od nr 68B do nr 80 (tylko numery parzyste).

Obszar zamieszkuje 347 osób, co stanowi 6,94 % mieszkańców gminy.

Powierzchnia podobszaru wynosi 105,8488 ha co stanowi 4,05% powierzchni gminy.

Poniżej przedstawiono analizę wskaźnikową podobszaru rewitalizacji pn. „Sołectwo Rzuchów”

Tabela 64 Analiza wskaźnikowa sołectwa Rzuchów

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR SPOŁECZNY - WSKAŹNIKI								Suma czynników w negatywnych
Rok	2023	1	2	3	4	5	6	7	8	
Razem	4997	7,16	13,78	2,46	0,52	0,60	4,92	1,62	17,13	
Rzuchów [0216504]	1077	2,79	2,51	0,93	0,19	0,09	1,30	0,37	3,90	11,33
Średnia		1,43	2,76	0,49	0,10	0,12	0,98	0,32	3,43	

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR GOSPODARCZY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	24,42	17,59	1,97
Rzuchów [0216504]	1077	6,04	2,88	0,37
Średnia		4,88	3,52	0,39

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR ŚRODOWISKOWY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	29,42	0,84	0,61
Rzuchów [0216504]	1077	6,22	0,54	0,14
Średnia		5,88	0,17	0,12

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY - WSKAŹNIKI				
Rok	2023	1	2	3	4	5
Razem	4997	0,72	2,18	1,80	0,99	66,32
Rzuchów [0216504]	1077	0,09	0,19	0,56	0,19	29,43
Średnia		0,14	0,44	0,36	0,20	13,26

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR TECHNICZNY	
Rok	2023	1	2
Razem	4997	5,85	1 846,41
Rzuchów [0216504]	1077	0,48	319
Średnia		1,17	369

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów” charakteryzuje się następującymi przekroczeniami:

OBSZAR SPOŁECZNY

- Wskaźnik 1 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) na 100 mieszkańców sołectwa.
- Wskaźnik 3 (obszar społeczny) Liczba osób z niepełnosprawnościami na 100 mieszkańców sołectwa
- Wskaźnik 4 (obszar społeczny) Ilość osób korzystająca z usług opiekuńczych na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 6 (obszar społeczny) Ilość osób bezrobotnych na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców

OBSZAR GOSPODARCZY

- Wskaźnik 2 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 3 (obszar gospodarczy) Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców

OBSZAR ŚRODOWISKOWY

- Wskaźnik 1 (obszar środowiskowy) Liczba budynków które wymagają usunięcia azbestu na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa
- Wskaźnik 3 (obszar środowiskowy) Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców

OBSZAR PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNY

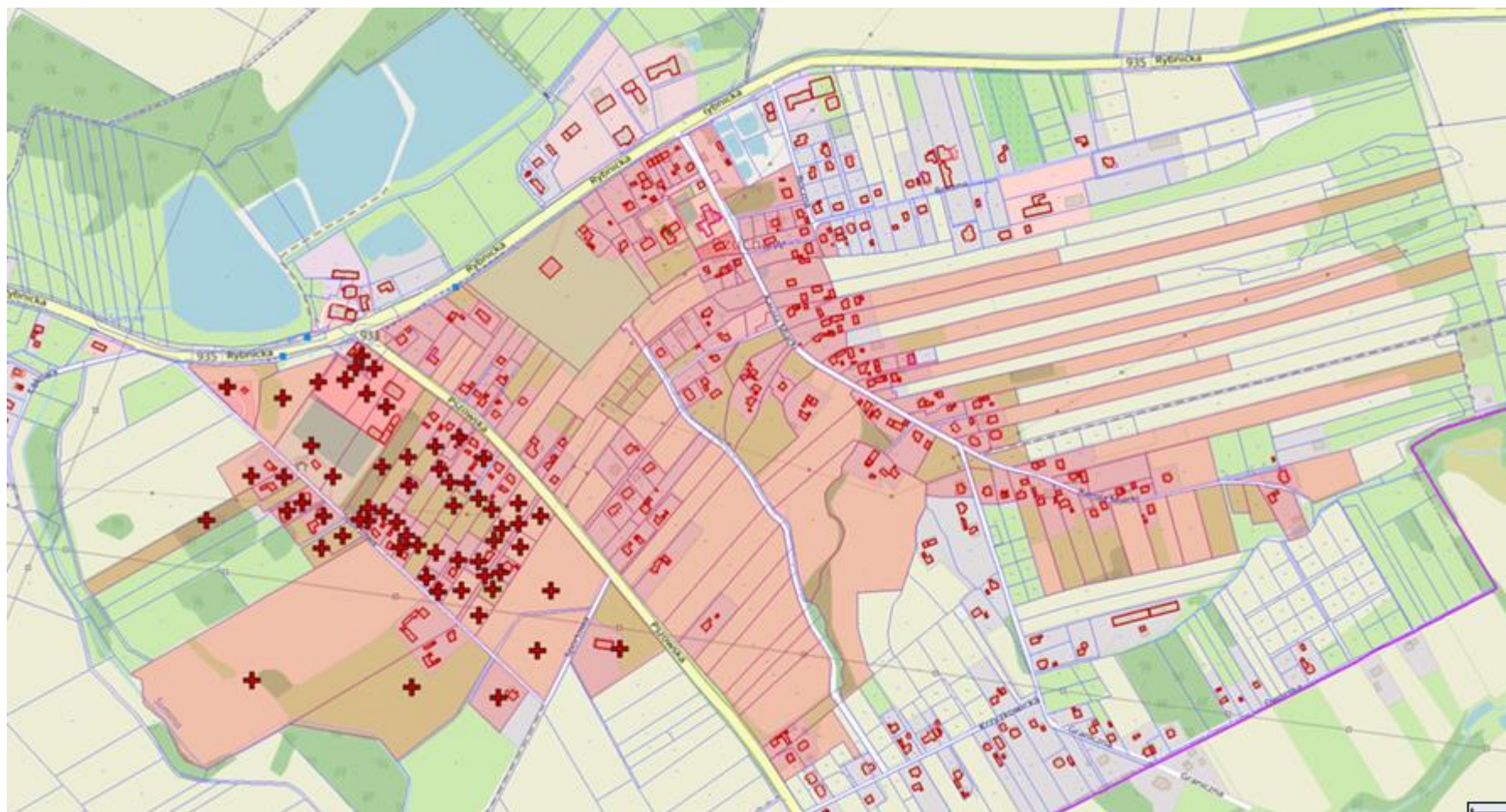
- Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 3 Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji na 100 mieszkańców

OBSZAR TECHNICZNY

Żaden wskaźnik nie jest przekroczony.

Poniżej przedstawiono podobszar rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów” na mapie:

Mapa 10 Podobszar rewitalizacji "Sołectwo Rzuchów"

Źródło: Opracowanie własne

Legenda:

■ - podobszar objęty rewitalizacją

6.3. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Pogrzebień”

Obszar obejmuje teren następujących ulic:

- Brzezka,
- Pamiątki w tym do granicy z ul. Ogrodową,
- Wiejska.

Obszar zamieszkuje 545 osób, co stanowi 10,91 % mieszkańców gminy.

Powierzchnia podobszaru wynosi 34,9996 ha co stanowi 1,34 % powierzchni gminy.

Poniżej przedstawiono analizę wskaźnikową podobszaru rewitalizacji pn. „Sołectwo Pogrzebień”

Tabela 65 Analiza wskaźnikowa sołectwa Pogrzebień

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR SPOŁECZNY - WSKAŹNIKI								Suma czynników w negatywnych
Rok	2023	1	2	3	4	5	6	7	8	
Razem	4997	7,16	13,78	2,46	0,52	0,60	4,92	1,62	17,13	
Pogrzebień [0216444]	1281	1,41	3,04	0,31	0,16	0,23	0,78	0,23	6,95	12,65
Średnia		1,43	2,76	0,49	0,10	0,12	0,98	0,32	3,43	

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR GOSPODARCZY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	24,42	17,59	1,97
Pogrzebień [0216444]	1281	4,68	3,36	0,70
Średnia		4,88	3,52	0,39

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR ŚRODOWISKOWY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	29,42	0,84	0,61
Pogrzebień [0216444]	1281	4,37	0,10	0,12
Średnia		5,88	0,17	0,12

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY - WSKAŹNIKI				
Rok	2023	1	2	3	4	5
Razem	4997	0,72	2,18	1,80	0,99	66,32
Pogrzebień [0216444]	1281	0,08	0,39	0,31	0,23	4,92
Średnia		0,14	0,44	0,36	0,20	13,26

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR TECHNICZNY	
Rok	2023	1	2
Razem	4997	5,85	1 846,41
Pogrzebień [0216444]	1281	1,87	56
Średnia		1,17	369

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Pogrzebień” charakteryzuje się następującymi przekroczeniami:

OBSZAR SPOŁECZNY

- Wskaźnik 2 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 4 (obszar społeczny) Ilość osób korzystająca z usług opiekuńczych na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 5 (obszar społeczny) Ilość spraw prowadzonych przez GKRPA na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 7 (obszar społeczny) Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców

OBSZAR GOSPODARCZY

- Wskaźnik 1 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG na 100 mieszkańców

OBSZAR ŚRODOWISKOWY

Żaden wskaźnik nie został przekroczony w stosunku do średniej gminnej.

OBSZAR PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNY

- Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców

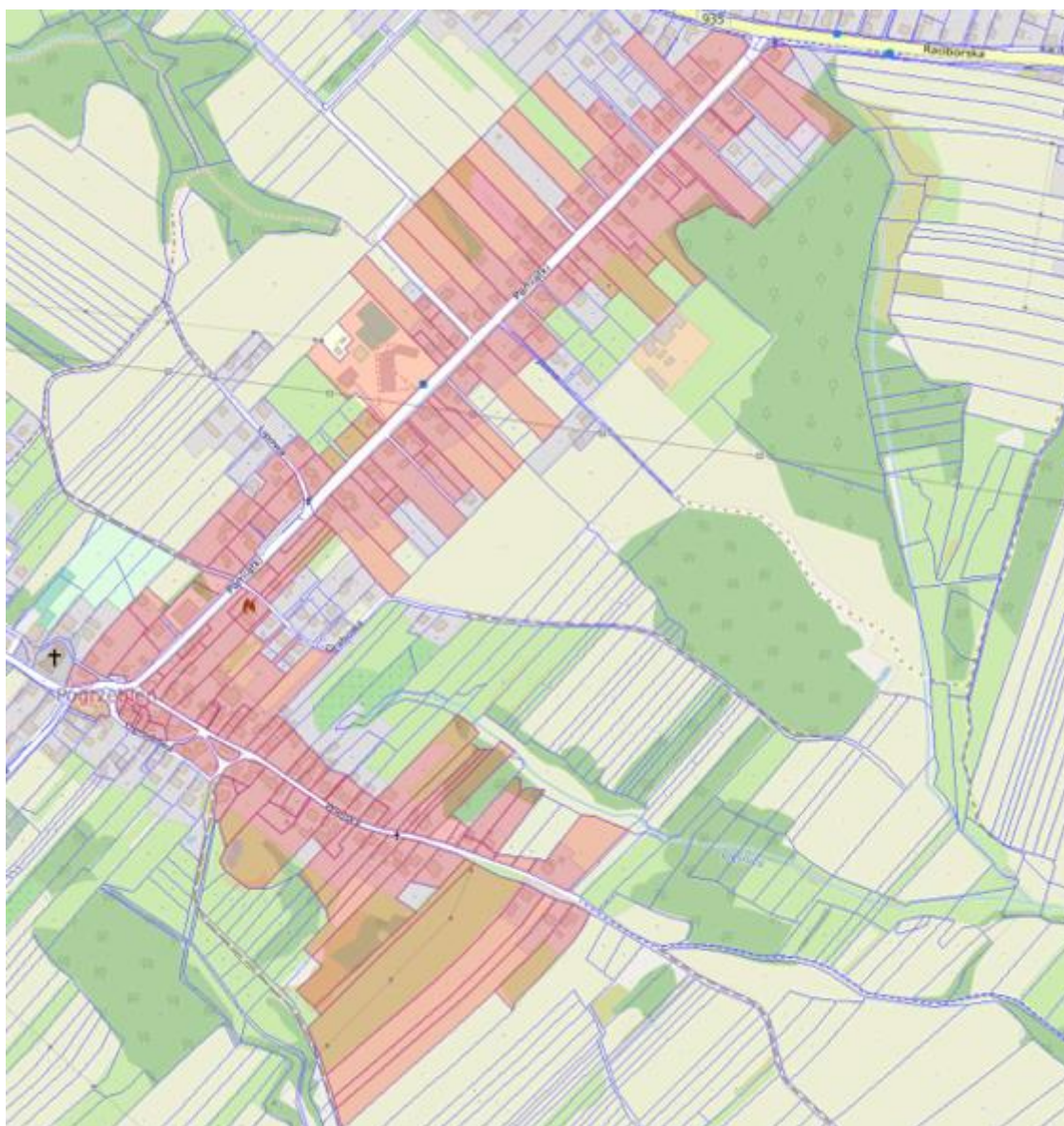
- Wskaźnik 3 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców"
- Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców

OBSZAR TECHNICZNY

- Wskaźnik 1 (obszar techniczny) Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu na 100 mieszkańców

Poniżej przedstawiono podobszar rewitalizacji „Sołectwo Pogrzebień” na mapie:

Mapa 11 Podobszar rewitalizacji "Sołectwo Pogrzebień"

Źródło: Opracowanie własne

Legenda:

■ - podobszar objęty rewitalizacją

6.4. Podsumowanie

Wyznaczone podobszary na których prowadzone będą działania rewitalizacyjne obejmować będą:

- 227,16 ha powierzchni gminy co stanowi 8,69 % całości powierzchni;
- 1255 osób (25,12 % ludności gminy);
- 19% osób bezrobotnych (9 osób bezrobotnych);
- 13,28% osób korzystających z pomocy społecznej;
- 66% osób z problemem alkoholowym (4 osoby);
- 37,5% osób z niepełnosprawnościami (9 osób);
- teren na którym miało miejsce 25,5% przestępstw;
- podmioty cechują się zróżnicowaną sytuacją gospodarczą – najgorsza sytuacja jest w sołectwie Pogrzebień, średnia w Kornowacu, a najlepsza w Rzuchowie;
- w sołectwie Kornowac i Rzuchów obszarze środowiskowym istotnymi problemami są budynki które wymagają usunięcia azbestu oraz/lub modernizacji źródła ciepła. Problem dotyczący zanieczyszczenia hałasem może zostać rozwiązany poprzez obniżenie prędkości poruszających się samochodów. w zakresie ilości przystanków należy obserwować ilość pasażerów korzystających z komunikacji miejskiej i w razie potrzeby rozważyć zagęszczenie sieci przystanków;
- w każdym sołectwie konieczne jest podjęcie działań remontowych lub modernizacyjnych (wraz z wyposażeniem) lub też stworzenie nowych obiektów w których może spotykać się miejscowa ludność, konieczne są również remonty dróg publicznych (w największym stopniu w sołectwie Kornowac).

W każdym z podobszarów rewitalizowanych występują zbliżone problemy. Analizując niekorzystne zjawiska w sferze społecznej nie można wskazać ulic na których negatywne zjawiska byłyby szczególnie widoczne – obserwuje się w miarę równomierne rozłożenie. Głównymi problemami w sferze społecznej są: niepełnosprawność i /lub związana z tym długotrwała / ciężka choroba. Problemami które dotyczą pojedynczych osób jest alkoholizm i bezrobocie. Gmina jak i obszary rewitalizowane są generalnie w dobrej sytuacji społecznej i gospodarczej. Na koniec roku 2023 z terenu gminy w PUP zarejestrowanych było jedynie 48 osób czyli co stanowi niecały 1% mieszkańców. Na koniec 2023 roku stopa bezrobocia w powiecie raciborskim wynosiła 3,3%. w analogicznym okresie stopa bezrobocia w ujęciu województwa wynosiła 3,6% a w skali kraju 5,1%.